Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 234 (274) ◆ Середа, 12 лютого 1992 року ◆ Ціна 30 коп. (Передплатникам 10 коп.).

У ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

На засіданні Президії Верховної Ради України, яке відбулося 11 лютого, обговорено питання організаційного проведення чергових пленарних засідань Верховної Ради України.

Особливу увагу звернуто на законопроекти з питання економічної реформи. Передбачається, зокрема, розглянути проекти законів про обмеження монополістичної діяльності та розвитку конкуренції, про оподаткування доходів підприємств організацій, про колективне сільськогосподарське підприємство — всі у другому читанні. Висловлювалась критика на адресу Кабінету міністрів, який зволікає розробку і внесення окремих законопроектів з економічних питань.

Намічено також розглянути на пленарному засіданні Верховної Ради проект закону про культуру, окремі законопроекти, що стосуються оборони і державної безпеки та ряду інших питань.

Голова Верховної Ради України І. Плющ поінформував членів Президії про участь української делегації в роботі 43-ї сесії Парламентської асамблеї Ради Європи.

На вулицях емоції вихлюпують через край. У парламенті — іноді теж. І все-таки парламент — не мітинг. Доводиться прислуховуватися до слів опонента як депутатові, так і прем'єр-міністрові. Й саме в цьому конструктивізм роботи Верховної Ради України, стимул до її поступального руху.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

7 РЕГІОН. ДО ЗАПИТАННЯ

Ринок — це не тільки велика кількість вільних виробників. Це також наукове обгрунтування програм розвитку, комп'ютеризація економічного планування. Про це розповідає президент асоціації «Наука— регіону» професор Микола Тимчук.

12 З ВОГНЕМ ЛЮБОВІ

У плеяді сліпучих вокальних зірок, якими здавна пишається Україна, Марії Іванівні Литвиненко-Вольгемут належить особливо почесне місце. Бо була не тільки од Бога й землі талановитою співачкою, а й патріоткою, для якої рідні слово, пісня, культура, як і сам спів, стали сенсом її життя і буття на оперному кону.

УКРАЇНА — БРАЗИЛІЯ: НОВИЙ ЕТАП ВІДНОСИН

Бразилія стала сорок першою країною, з якою Україна встановила дипломатичні відносини. 11 лютого міністр закордонних справ України А. Зленко і Надзвичайний і Повноважний Посол Федеративної Республіки Бразилія Себастіо ду Рего Баррос Нетто обмінялися нотами.

Того ж дня посла прийняв Президент України Л. Кравчук. У ході відвертої, дружньої розмови йшлося про розвиток двосторонніх відносин у різних сферах — політиці, економіці, науці і культурі. Л. Кравчук проінформував гостя про ситуацію в Україні, відносини з країнами СНД. Посол відзначив, що наші країни зв'язують міцні контакти в галузі культури. Хотілося б, щоб такі ж відносини розвивались і в інших сферах.

Посол передав Л. Кравчуку послання від Президента Бразилії Фернандо Коллора і запрошення відвідати цю країну. Вони були із вдячністю прийняті.

ҐІСТЬ КИЄВА

Столицю України з робочим візитом відвідав федеральний міністр фінансів Австрії Фердінанд Лаціна. Про шляхи подальшого розширення українсько-австрійських зв'язків, про пошук нових форм і можливостей двостороннього співробітництва йшлося під час зустрічей гостя з представниками міністерств фінансів і зовнішньоекономічних зв'язків України, а також ряду банківських установ.

Австрійський міністр мав розмову з міністром України у справах роздержавлення власності і демонополізації виробництва В. Сальниковим.

ЩЕ ОДИН ПРЕЗИДЕНТ

був обраний на III з'їзді фермерів України, який відбувся вчора в Києві. Ним став голова фермерської асоціації, народний депутат Микола Шкарбан.

На з'їзді йшлося також про боротьбу сільської аристократії разом з люмпенством проти фермерства. Відрадно, що серед 23 обласних делегацій не сталося розколу. Натомість були внесені суттєві доповнення до Статуту і Програми асоціації фермерів України.

СЬОГОДНІ у Києві відкривається III міжнародна конференція «Національна безпека України: зовнішньополітичний аспект». Організатор — Інноваційний політологічний центр. Допомогу в організації надали Комісія у закордонних справах Верховної Ради України та Міністерство закордонних справ. У роботі візьмуть участь депутати, урядовці, експерти, науковці. Запрошені фахівці з державних та наукових установ США, Великобританії, Франції, Іспанії, Чехо-Словаччини, республік СНД.

РОСІЙСЬКЕ керівництво інспірувало путч проти законно обраного президента Грузії. Про це заявив у розмові з журналістами Звіад Гамсахурдіа. Він також наголосив, що «продовжуватиме боротьбу за демократію в республіці». На його думку, в Грузії нині утверджується диктатура подібна до полпотівського режиму.

ДО ЗГОДИ ЩЕ ДАЛЕКО

«У питанні про Курильські острови сторони ще далекі до згоди», — заявив заступник міністра закордонних справ Росії Кунадзе після зустрічі в Москві з японськими дипломатами. Хоча зазначив, що «переговори були обнадійливими». Однак представник міністерства закордонних справ Японії наголосив: «Ми не маємо наміру відступати від своїх позицій. І тому обсяг японської допомоги Росії до вирішення територіальних проблем збільшено не буде».

ДОВЕДЕТЬСЯ ЗАЧЕКАТИ

Кредитні гарантії на суму 650 мільйонів доларів погодилися надати Росії міністри фінансів країн Європейського співтовариства. Раніше цю позику вирішено було виділити СРСР, але, як заявили учасники зустрічі в Брюсселі, ситуація змінилася, і тому нині ці гроші підуть на закупівлю продовольства для Російської Федерації. Було також зазначено, що іншим членам СНД доведеться зачекати.

Під час зустрічі вирішено також виділити 130 мільйонів доларів безвідплатної допомоги Москві та Санкт-Петербургу.

ТРИВАЮТЬ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Розпочав свою поїздку по республіках Середньої Азії та Закавказзя держсекретар США Бейкер. Після відвідин Узбекистану, Туркменистану, Таджикистану, Вірменії та Азербайджану він проведе переговори в Москві. Агентство Рейтер повідомило, що Бейкер має намір обговорити з Єльциним питання більш широкого скорочення озброєнь, а також можливого внеску США у фонд стабілізації карбованця.

НЕ ОБМИНУЛИ Й ГОРБАЧОВА...

«Проти колишніх працівників апарату КПРС, включаючи Горбачова, можливо, буде порушено кримінальну справу», — заявив заступник Генерального прокурора Росії Лісов. Він підкреслив, що партійні керівники звинувачуються в передачі грошей зарубіжним прокомуністичним організаціям. Агентство Інтерфакс повідомило про передачу КПРС за кордон близько 200 мільйонів доларів.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА ПРЕМІЯ — НОВИЙ СТАТУС

Державна премія України імені Т. Шевченка — так називатиметься віднині згідно з ухваленою Кабінетом міністрів постановою найпрестижніша щорічна відзнака за кращі творчі досягнення літераторів, журналістів, митців.

Зазначеним урядовим рішенням встановлено розмір премії — десять тисяч карбованців, а також затверджено склад Комітету по Державних преміях імені Т. Шевченка при Кабінеті міністрів України. До нього увійшли:

Президія Комітету

ГОНЧАР Олександр Терентійович — письменник, академік АН України (голова Комітету);

МУШКЕТИК Юрій Михайлович — голова ради Спілки письменників України (заступник голови Комітету);

ХОРОЛЕЦЬ Лариса Іванівна — міністр культури України (заступник голови Комітету);

БЄЛІКОВ Михайло Олександрович — перший секретар Спілки кінематографістів України;

ДРАЧ Іван Федорович — перший секретар Київської організації Спілки письменників України, голова ради Товариства зв'язків з українцями за межами України;

КОМІСАРЕНКО Сергій Васильович — заступник Голови уряду України, академік АН України;

ОЛІЙНИК Борис Ілліч — голова правління Українського фонду культури, академік АН України;

ПАВЛИЧКО Дмитро Васильович — поет;

ПРАВДЕНКО Сергій Макарович — головний редактор газети «Голос України»;

СТАНКОВИЧ Євген Федорович — перший секретар правління Спілки композиторів України;

ЧЕПЕЛИК Володимир Андрійович — голова правління Спілки художників України;

ОЛЕКСАНДРЕНКО Дмитро Миколайович — вчений секретар Комітету;

Члени Комітету

АВДІЄВСЬКИЙ Анатолій Тимофійович — голова Всеукраїнської музичної спілки, художній керівник Українського народного хору імені Г. Верьовки;

БІЛАШ Олександр Іванович — голова правління Київської міської організації Спілки композиторів України;

ГНАТЮК Дмитро Михайлович — головний режисер Державного академічного театру опери і балету України імені Т. Г. Шевченка;

ГОЯН Ярема Петрович — директор видавництва «Веселка»;

ДАНЧЕНКО Сергій Володимирович — голова правління Спілки театральних діячів України;

ДИЧКО Людмила Василівна — композитор;

ЖУЛИНСЬКИЙ Микола Григорович — директор Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка АН України, член-кореспондент АН України;

ЗНОБА Валентин Іванович — художник;

ІВАХНЕНКО Олександр Іванович — художник;

ЛОПАТА Василь Іванович — художник;

МАЗЕПА Володимир Іванович — завідуючий сектором естетичних проблем культури Інституту філософії АН України;

МАНОЙЛО Микола Федорович — професор Харківського державного інституту мистецтв імені І. П. Котляревського;

МАЩЕНКО Микола Павлович — кінорежисер;

МИСЬКО Еммануїл Петрович — ректор Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва;

МУЖУК Леонід Петрович — директор студії «Укртелефільм»;

ОГРЕНИЧ Микола Леонідович — ректор Одеської державної консерваторії імені А. В. Нежданової;

ПОГРІБНИЙ Анатолій Григорович — професор Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка;

ПРИЦАК Омелян Йосипович — директор Інституту сходознавства АН України, іноземний член АН України, професор Гарвардського університету (США);

РОГОВЦЕВА Ада Миколаївна — артистка Київського державного академічного російського драматичного театру імені Лесі Українки;

РОМАНИЩИН Михайло Миколайович — директор Державного музею українського образотворчого мистецтва;

СЕРГІЄНКО Олена Филимонівна — головний редактор щорічника «Наука і культура»;

СПЕРКАЧ Валентин Микитович — кінорежисер;

СТРИГУН Федір Миколайович — художній керівник Львівського державного академічного українського драматичного театру імені М. К. Заньковецької;

СТУПКА Богдан Сильвестрович — артист Київського державного академічного українського драматичного театру імені І. Франка;

ТРИМБАЧ Сергій Васильович — науковий працівник відділу теорії мистецтв Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії імені М. Т. Рильського АН України;

ФЕДОРУК Олександр Касьянович — заступник директора Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії імені М. Т. Рильського АН України;

ШЕВЧЕНКО Іван Миколайович — голова Кримської організації Спілки художників України.

РУХ І ПЕРСПЕКТИВА

ВІДЗНАЧАЮЧИ досягнуте в державотворчому процесі, не слід вважати, що із проголошенням незалежності, перемогою на референдумі, докорінною зміною політичної ситуації в Україні зникли зовнішня і внутрішня загроза для утвердження державної незалежності України. Ця загроза сьогодні не тільки існує, а й посилюється як іззовні, так і всередині країни.

Ці зовнішні загрози відбуваються на тлі несталості економічних обставин в Україні, браку ефективних дій уряду В. Фокіна для захисту внутрішнього ринку, падіння обсягів виробництва, а відповідно й життєвого рівня населення, що в свою чергу впливає на політичні настрої людей, створює підгрунтя для діяльності серед денаціоналізованих верств населення антиукраїнських, великодержавно - шовіністичних організацій на зразок Вітчизняного Форуму, Демократичного Руху Донбасу, Соціалістичної партії України та інших, відверто ворожих до України.

Не слід нехтувати й тим фактом, що реальна влада на переважній більшості території України залишилася в руках колишньої номенклатури КПРС — КПУ. При цьому остаточна криза комуністичної ідеології, припинення діяльності компартії істотно не зменшили впливу адміністративно-бюрократичного апарату на суспільство з тієї причини, що поспіль партизовані кадри керівних ланок економіки якнайменше залежали від популярності в народі комуністичної ідеології. Цей страхітливий механізм віджилої комуністичної системи, який діє на принципі «сліпого» виконання будь-якого наказу «згори», ще діє і являє собою реальну загрозу для національного і державного відродження України та утвердження демократичних перетворень в суспільстві.

Через зволікання і бездіяльність уряду Фокіна в державотворенні триває грабунок багатств України і її народу. Адміністративно-командну систему визиску України імперським центром замінено фінансово-економічною системою визиску України Росією. Завдяки монополії російського уряду на верстат друкування грошей, через емісійну політику, значне підвищення рівня зарплати працюючих у Росії, порівняно з ним в Україні, йде неприхований грабіж українського внутрішнього ринку. Тільки той факт, що й дотепер у Москву до Зовнішекономбанку надходить валюта від зовнішньоекономічної діяльності підприємств України, незаперечно засвідчує: чиниться економічна диверсія проти України.

Рух є впливовим чинником суспільного життя України, а тому нові суспільно-політичні обставини ставлять нові завдання діяльності передусім у площині конкретних справ щодо державотворчості процесу, де перемоги здобувають не гаслами чи мітинговими акціями, а через забезпечення дієвості державних структур, промислових підприємств і сільськогосподарського комплексу, запровадження в життя економічних реформ.

Для цього Рухові слід внести відповідні зміни до програми й поставити за головну мету діяльності нові стратегічні завдання:

утвердження державної незалежності України;

захист соціальних прав трудящих за умов ринкової економіки;

національне відродження українського народу та інших народів України.

Особливо чітко треба визначити найбільш актуальні форми та методи реалізації цих завдань. Це зокрема:

парламентська законотворча діяльність і кадрова політика в урядових структурах;

підготовка до виборів в органи влади всіх рівнів;

поширення ідей національного відродження і виховання національної свідомості людей через засоби масової інформації;

сприяння запровадженню реформ та державотворчій діяльності урядових структур;

правовий захист трудящих і співпраця з профспілками;

виховання нового покоління української нації в молодіжних, дитячих патріотичних товариствах під опікою Руху;

створення благодійного фонду «Відродження» для преміювання конкурсантів різних проектів у царині державного будівництва, культури тощо;

Брак ідеології Руху призводив до того, що в ньому, особливо на початку його творення, були люди часто протилежних політичних поглядів, що нерідко спричиняло напруженість й суперечності всередині організації та унеможливлювало об'єднання її членів в один моноліт.

Сьогодні необхідність ідейно-теоретичної бази Руху постала з абсолютною очевидністю. На мою думку, ідеологією Руху повинна стати близька до демократичного націоналізму під назвою «Ідеологія національного патріотизму», яка обгрунтувала б засади й завдання відродження української нації та інших націй, що живуть в Україні.

Рух може продовжити життя і як політична організація (партія) Рух і як громадська організація Народний рух. Зберегти Рух як політичну, громадську організацію з фіксованим членством й зблоковану з іншими демократичними організаціями, є, на мою думку, найбільш раціональним.

Теоретичні розбіжності щодо нової концепції Руху з практичної точки зору пояснюються тим, що в організації назріли явища, які зовнішньо дуже схожі на ситуацію в ОУН 1938 року. Представники «молодої генерації», утворивши в організації структуру під час агітаційної кампанії за кандидата в Президенти від Руху, чинять спроби реалізувати ідеї департизації Руху, перевести організацію на інші засади і, очевидно, ставлять за мету усунути нинішнє керівництво та ввести в керівники організації відомого політика «зі сторони» — В. Чорновола (члена керівного органу Транснаціональної радикальної партії). Тим самим вони, напевно, сподіваються утвердити своє становище в Русі за рахунок того, що новий лідер зможе опанувати структури організації тільки з їхньою допомогою.

На мою думку, в такому разі ширитиметься процес відпливу від Руху інтелектуальних сил, що неминуче позначиться на авторитеті і на дієздатності організації.

Тому за цих умов особливо значущим є те, хто очолить Народний рух України, оскільки згідно зі Статутом Іван Драч, котрий успішно провів організацію через складні випробування, не може бути обраним на третю каденцію. Переважна частина організацій і членів Руху вважає, що найбільш прийнятним і оптимальним кандидатом на голову Руху є перший заступник голови Михайло Горинь — політик з великим міжнародним авторитетом, організатор Руху від його найперших, ще напівпідпільних сходин.

Керівні органи Руху повинні бути, на мою думку, позапартійними, що зменшить натиск на Рух вузькопартійних інтересів та впливів. Цю концепцію повністю поділяє й М. Горинь.

Особливо важливою проблемою є вироблення засад співпраці Руху з політичними партіями та іншими організаціями, які ставлять за мету національне й державне відродження України.

Вважаю, що ідея асоційованого членства партій у Русі себе не вичерпала. Практика минулорічної політичної боротьби переконливо довела, що політичні завдання здійснювали саме там, де демократичні сили виступали у єдиному блоці. Тому доцільно зберегти Політичну раду Руху як структуру, до якої ввійдуть лідери партій, котрі погодяться співпрацювати з Рухом. Такі наміри вже висловили керівники ТУМ «Просвіта», лідери ДемПУ, ПДВУ, Української селянсько-демократичної партії.

У цей надзвичайно складний час для України, особливо відповідальний для сил державно-національного відродження, Рух не має права на помилку, авантюрний експеримент, не має піддатися амбіційному заміру перекроїти організацію під одного, хай і відомого діяча, і збочити з широкої дороги поступу, конструктивної участі у розбудові самостійної соборної Української держави на стежку опозиційності, окремішності політичного сектантства.

Микола ПОРОВСЬКИЙ, народний депутат України.

ДО ВІЗИТУ В УКРАЇНУ

Сьогодні в Україну прибуває міністр закордонних справ Республіки Латвія **Яніс ЮРКАНС.**

Народився 1946 року в Ризі в родині етнічних поляків. У 1974 році закінчив Латвійський університет (місто Рига) за спеціальністю «Англійська мова і література».

Займав ряд адміністративних посад у галузі охорони здоров'я, будівництва, спорту, культури.

З 1989 року — співголова і головний радник комісії у зарубіжних зв'язках Народного фронту Латвії, найбільшого і найвпливовішого пронезалежницького руху країни.

22 травня 1990 року призначений і затверджений Верховною Радою на посаду міністра закордонних справ Латвії.

Прес-центр МЗС України.

Життя Рад

ІЛЮЗІОН РАЙОННОГО МАСШТАБУ

КІЛЬКА СЛІВ ПРО ПАРАДОКС НАШОЇ ВЛАДИ

Майже два роки тому мешканці нашого будинку виявили мені довіру, обравши депутатом районної Ради. Я обіцяв аж ніяк не манну небесну, а розв'язання конкретних проблем. Зокрема, осушити підвал та впорядкувати прилеглу до будинку територію. На жаль, на сьогодні ні того, ні іншого реально здійснити не вдалося. Аж 20 тисяч карбованців для цієї мети було внесено до витратної частини районного бюджету окремим рядком, та яка з цього користь, коли віз і нині там.

Чому ж усе лишилося, як і раніше?

Причин декілька. І перша, як це не прикро,— зниження наполегливості самого депутата. Але як їй залишатися на попередньому рівні, якщо далі обіцянок службових осіб справа не просувається? Звернення до будь-кого все одно ляжуть на масивний виконкомівський стіл. І чергові «залізні строки», як і попередні, тихесенько канугь у Лету.

БАГАЧІ-БІДНЯКИ

З дитинства багато хто добре пам'ятає сцену обіду в харчевні толстовського «Золотого ключика». Галантно зав'язавши рота Буратіно серветкою, Аліса й Базиліо, досхочу наївшись, непомітно втекли з «Трьох піскарів», залишивши довірливого малюка, щоб він порозумівся з господарем щодо плати. Повірте на слово: ця ситуація дуже схожа на ту, в яку втрапив я. Тільки замість господаря харчевні перед очима стоять виборці, котів і лисиць — вищі Ради, ну а себе я бачу в ролі наївного Буратіно. Не вірите? Тоді поясніть, будь ласка, чому, збираючи податок понад сто мільйонів карбованців і за реальної необхідності районну приблизно в чверті цієї суми, бюджет затверджується з дефіцитом, як правило, два мільйони? Ось головний парадокс нашої влади: те, що має йти для блага людей, до них, на жаль, не доходить. А тому й стоїть у підвалі нашого будинку вода і летять комарі у вікна.

Без коштів можна говорити лише про ілюзію влади, а не про неї саму — ось у чому справа.

Тепер зі своєї дзвіниці скажу: завдання районних депутатів вбачаю в розробці планів соціально-економічного розвитку, контролі за їхнім виконанням, аналізі причин зменшення надходження коштів до районного бюджету. І найголовніше — спілкування з виборцями, розв'язання їхніх побутових проблем, утримання житла, впорядкування території й тимчасове забезпечення продуктами харчування. А коли так, то саме районні Ради мають лишитися базовим рівнем місцевого самоврядування. Причому з числом депутатів від 1—1,5 тисячі виборців. А от число депутатів вищих Рад можна значно скоротити. Наприклад, по нашому місту до 40—80 чоловік. Тобто по 5—10 від кожного району. І нехай вони візьмуть на свої плечі розв'язання загальноміських проблем: зв'язку, транспорту, культури, освіти, охорони здоров'я тощо, щоб кожен обранець народу знав, чим йому займатися. І які він має можливості й повноваження.

А поки що в нинішній системі районному депутатові відводиться малоприємна роль статиста й збирача інформації про що завгодно — й не більше. Та яка від цього користь, коли немає належних реальних важелів впливу на ситуацію. Судіть самі.

Ще влітку минулого року ми склали на засіданні депутатських територіальних груп перелік заходів з підготовки до зими. У двох його пунктах значилося встановити вуличні світильники біля двох під'їздів нашого будинку і вхідні двері на одному з блоків. Як ви самі, напевне, здогадалися, ні того ні іншого досі і в заводі нема...

КАДРИ ВИРІШУЮТЬ УСЕ

Ще один бар'єр на шляху до реалізації наказів моїх виборців — кадри радянських керівників, чиновників виконавчої влади. Основна їхня кількість у районі, місті, області зайняла крісла в так звані доперебудовні часи. І вони чудово пам'ятають, хто і як їх туди «посадив». А коли так, то бажання догодити вищому, як правило, бере гору над інтересами рядових виборців.

Ось і збираються щотижня на оперативки-засідання батьки-керівники: начальники, директори разом з колишніми секретарями райкому компартії. І навряд, якщо хтось з них провиниться, інші принципово з нього за це спитають. Бо де гарантія, що завтра самі не опиняться на його місці.

А що депутати? Часто, мабуть, читаєте повідомлення, що багато депутатів не приходить на сесії місцевих Рад, внаслідок чого немає змоги прийняти те чи інше рішення. На двох останніх сесіях нашої райради були відсутні від 20 до 30 чоловік. Причини різні, але на одній хочеться зупинитися детальніше.

Повноцінно працювати у двох видах діяльності водночас сьогодні можуть далеко не всі. Останні вибори дали змогу прийти в Ради людям різних рівнів, які раніше й не думали про громадське навантаження. І якщо депутата республіканського рівня увільняють від основної роботи, то його молодшим колегам у кращому разі лишається задовольнятися одним «вільним» днем на тиждень для роботи в комісіях і комітетах. Ясна річ, це вигідно насамперед виконавчим органам, які концентрують у своїх руках владу на міжсесійний період.

У зв'язку з цим хочеться запропонувати таке: якщо виборцям потрібна демократична влада — платіть так званий депутатський податок, якщо чиновницька — залишайте все, як є. В першому випадку ваші місцеві депутати стануть справжніми «няньками» у розв'язанні ваших проблем, бо платити гроші за гарні очі ви навряд чи погодитесь. У другому — ефективності депутатської роботи чекати не варто.

Щоб вас не лякав розмір депутатського податку, наведу конкретний приклад. У моєму окрузі 880 виборців. Це 800 карбованців на місяць. На сьогодні моя середня зарплата за основним місцем роботи — 700. Таким чином, 180 карбованців залишаються і йдуть пропорціонально на оплату праці депутатів обласної, міської та республіканської Рад, округи яких значно більші від районного. Погодьтеся, в цьому випадку зайве казати про механізм відкликання народного обранця. Досить не перерахувати разом з квартплатою суми на його бездіяльність...

...Звертаюсь до депутатів усіх рівнів з проханням висловити власну думку з приводу Радянської влади взагалі та конкретних її ешелонів зокрема. Адже її ілюзіон, навіть районного масштабу, рано чи пізно призведе до сумних результатів. Результатів, яких ніхто з нас свідомо не бажає.

Юрій ШВАЙКО,
депутат Кіровської районної Ради.
Дніпропетровськ.

ВЛАДА ХОЧЕ СТАТИ СИЛЬНОЮ?

Чернівецька обласна Рада народних депутатів наробила переполоху в своїх рядах. Після того, як оголосила про рішучу перебудову власних владних структур. Мета цього вибору: надання органам влади ширших повноважень, створення їм можливості оперативно впливати на політичні та соціально-економічні процеси. І звичайно ж, скорочення чисельності роздутих штатів.

Ось як прокоментував це голова обласної Ради і виконкому Іван ГНАТИШИН:

— Проект нової управлінської структури слід розглядати як важливу складову частину програми надзвичайних заходів по стабілізації економіки Буковини. Це буде функціональний тип виконавчої влади, що витіснить елементи адміністративно-командного керівництва.

Нова структура — дитя колективної творчості депутатів, соціологів, науковців. Дещо при цьому ми почерпнули з досвіду побудови владних ланок у канадській провінції Саскачеван, з якою пітримуємо ділові зв'язки.

Ось найістотніші новинки нашої внутрішньої перебудови. При голові облради функціонуватиме постійно діюча консультаційна рада безпеки, яка координуватиме дії міліції, управління національної безпеки, інших правоохоронних органів, військових частин і господарських організацій. В мене буде лише один перший заступник, він здійснюватиме оперативне керівництво роботою виконкому, в тому числі і в надзвичайних ситуаціях, відповідатиме за зв'язки з політичними партіями, громадськими організаціями.

Ми визначили сім функціональних блоків, якими керуватимуть заступники голови облвиконкому. Це органи фінансово-кредитних відносин, промисловості, транспорту, зв'язку й енергетики, будівельного комплексу, організацій агропромислового виробництва, соціально-економічного розвитку, охорони здоров'я, освіти, культури, адміністративних та правоохоронних органів.

Головним завданням блоку соціально-економічного розвитку стане формування ринкового середовища та державне регулювання цього процесу. Блокові будівельного комплексу делегуємо функції єдиного замовника з усіх галузей на території області. Новим у складі облвиконкому є сектори промисловості, транспорту, зв'язку та енергетики, з роботи адміністративних і правових органів.

Внесення змін, передбачених новою схемою управління, дасть можливість скоротити апарат управління обласної ланки більш ніж на 90 одиниць. Заощаджені кошти частково підуть на підвищення зарплати наших працівників. Я твердо переконаний, щоб залучити в апарат професіоналів, треба гарантувати їм належні матеріальні умови. Такі люди вже переступили поріг нашої Ради. Один з моїх заступників — кандидат технічних наук, інший — колишній заступник начальника управління внутрішніх справ. До того ж це молоді за віком, але вже досвідчені працівники. Невдовзі сюди прийдуть такі ж ініціативні управлінці.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент «Голосу України».
Чернівецька область.

Будні профспілок

ВАРТО ЗАМИСЛИТИСЯ

На пленумі обкому профспілки працівників агропромислового комплексу Волині прийнято звернення до всіх членів і комітетів профспілок області, в якому ставиться питання про негайну відставку голови ради федерації профспілок Г. Головенець.

Я попросив голову обкому профспілки працівників агропромислового комплексу Є. Кирильчука прокоментувати таке рішення. І ось що почув:

— Очолюваний Головенець апарат ради федерації профспілок став останнім часом бездіяльним органом, не захищає інтереси трудящих. З благословення Галини Іванівни розбазарюється профспілкове майно, без погодження з комітетом профспілки здано в оренду промислову базу госпрозрахункової дільниці і спортивно-оздоровчий комплекс. З гаража ради федерації в особисту власність потрібним Головенець людям продано два легкові автомобілі. І це в той час, коли деякі райкоми профспілок не мають ніякого транспорту. А сама Головенець користується двома службовими автомобілями. В другому півріччі минулого року для профспілкового активу області було виділено шість місць на туристичну поїздку на Кіпр. Головенець без погодження з членами комітету сама організувала добір кандидатур, затвердила список туристів, не забула й про себе. До цього часу вона вже встигла побувати в Китаї, а в Алушті поправила своє здоров'я. І все це за один рік. Про її вояжі в минулі роки до зарубіжних країн я вже мовчу.

Як вдалося з'ясувати кореспондентові газети, серед туристів, які побували на Кіпрі, не було жодного рядового трудівника. Так-от, крім Г. Головенець, на Кіпр їздили А. Жданов — головний лікар Шацької райлікарні, І. Кревський — начальник автогосподарства облвиконкому, В. Каберський — начальник будівельного управління, В. Олійник — начальник управління механізації, В. Христюк — виконуюча обов'язки директора ресторану «Світязь». До речі, В. Христюк у цьому році вже побувала туристом у Туреччині, кілька разів відвідала Польщу. Саме її чоловікові з профспілкового гаража було продано автомобіль.

Такий от стиль роботи в голови федерації профспілок області. І над цим мусять замислитися на Волині.

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент «Голосу України».
Волинська область.

Телеграфним рядком з Харкова

ЛІКНЕП ЗАВЕРШУЄТЬСЯ

Починаючи з нового року все діловодство управління СНБУ по Харківській області переведено на українську мову. За даними офіцера групи зв'язку із пресою, близько 70 відсотків особового складу управління вільно володіє державною мовою. Що ж до розмов з «клієнтами», то за ними залишається право на власний розсуд обирати мову спілкування.

ХАРКІВ'ЯНИ «СЯДУТЬ» НА КАРТКИ

З першого березня, очевидно, буде введено нормований розподіл вершкового масла. Про це заявив голова Харківського міськвиконкому С. Кушнарьов.

ЦЕ ТЕЖ ЖИТТЯ

У центрі Харкова вхід до кооперативного туалету коштує 3 карбованці. «Копійчані» ціни залишилися лише для дітей та інвалідів.

НАДІЯ МАЙБУТНІХ НОВОСЕЛІВ

Пуск харківського заводу по виготовленню дверних та віконних блоків з пластмас намічено на середину нинішнього року, але вже у березні з конвеєра зійде перша партія гостродефіцитних виробів. З виходом підприємства на проектну потужність завод щороку даватиме 500 тисяч квадратних метрів цих блоків.

САТАНУ ПРОГНАЛИ!

Днями на запрошення харківських депутатів-демократів Білоцерківський архієпископ УАПЦ Володимир освятив приміщення колишнього обкому КПУ. Він стверджує, що таким чином навіки прогнав із старих стін дух Сатани.

«И НЕТУ ДРУГИХ ЗАБОТ»

Як повідомила харківська газета «Слобода», після провалу путчу місцеві партапаратники займалися досить прозаїчними справами. Наприклад, 23 серпня голова комісії партконтролю Рибак та керуючий справами обкому Мішустін виписали собі... по унітазу. Причому, суворо дотримуючись субординації: голові комісії — вітчизняний, керуючому справами — чеський та ще умивальник за 25 карбованців 25 копійок.

Микола КОСИЙ.

Коротко

РОЗДЯГАЙТЕСЬ, СУПЕРМЕНИ

Як повідомила австралійська газета «Уест Остреліен», журнал «Плейгерл» запропонував англійському принцу Чарльзу 500 тисяч доларів за знімок оголеним на кольоровому розвороті журналу. Аналогічні пропозиції були надіслані ще десятком найпопулярнішим чоловікам світу. Серед них — рокспівак Брюс Спригстай, баскетболіст Майкл Джордан і колишній радянський президент Михайло Горбачов.

«Євро-ІКС»

Що вас сюди привело?

Репортаж дня

Невеличка кімната. Стіл. Кілька крісел. На стіні — плакат-календар. Дешева люстра в обрамленні плями від «потопу». Ось і весь інтер'єр «офісу» Київської міської спілки споживачів.

— Що вас сюди привело? — запитує юрист Олег Самчишин.

— Хочу порадитися, — зітхає юнак. — Здав до комісійного магазину три імпортні парасольки. Звичайно ж, їх перевірили, оформили квитанції. А сьогодні сказали: «Одну продали, дві інші забирай — вони з дефектами». Що мені робити? Здав цілі речі — повертають зіпсовані. До того ж треба заплатити за їхнє зберігання.

— Запишемо: «Операція «Три парасольки», — всміхається Самчишин. — Щоб з'ясувати, чи парасольки зіпсовані в магазині, чи вони мали заводський прихований дефект, мусимо провести експертизу. Ми — організація громадська, тож експерту, якого підключимо до справи, заплатите ви. Згодні?

У коридорі — черга. Ось цей чоловік мав нещастя купити «ненормальний» магнітофон. Кілька разів відносив ремонтувати, а коли впевнився, що «музику» можна використовувати лише як підставку для квітів, вирішив її поміняти. З обміном так затягли, що закінчився гарантійний строк. Тепер йому дають 780 карбованців — і «котись на всі чотири боки». Йому ще можна допомогти. А ось хлопцеві, який мав придбати магнітофон до нового року, тобто до лібералізації цін, зарадити, певне, вже ніяк. У магазині «Орбіта» стверджують, що надіслали листівку ще 24 грудня, а де вона поділась, не їхня турбота. Винні зв'язківці? Спробуй доведи! Скажуть, що вкинули листівку до поштової скриньки, тож не морочте голову. І все ж юрист бере цю справу на замітку. Можливо, щось і вдасться зробити...

— А що вас привело сюди? — запитую голову спілки Павла Резнікова.

— Я — корінний киянин і пам'ятаю магазини «хрущовських» часів, коли кожен міг купувати на вибір. Нині ж хапають те, що під руку потрапило. Нерідко ці товари з дефектами, продовженими строками зберігання, взагалі зіпсовані. Хто допоможе покупцям? Хто пояснить їм, які права вони мають, як діяти в тій чи іншій ситуації, адже в магазинах їх навіть слухати не хочуть? Ось тому я, технолог за фахом, прийшов до спілки споживачів. Бо хіба можна миритися з тим, що наша людина, збираючи копійку до копійки, купує річ, яка непридатна для використання! Так, одним ми обміняли меблі, другим — телевізор...

— І працівники торгівлі слухаються вас?

— Якщо вони не хочуть вирішувати конфлікт по-доброму, ми, за згодою нашого клієнта, оформляємо матеріали до суду. Для більшості така «розрядка» неприємна і небажана.

Спілка існує на спонсорські кошти (клієнти обслуговуються безплатно). Їх не так багато, тому стелю в кімнаті «лататимуть» спеціалісти, а білити стіни Резніков вирішив сам. Проте він — оптиміст. Як член правління Асоціації споживачів України, бачить її реорганізацію в комітет, мріє про створення незалежного центру споживчих експертиз, який займався б екологією, безпекою товарів, вивченням ринку і попиту...

— Що вас сюди привело? — знову запитує Самчишин.

Черговий відвідувач розкладає на столі папери, вирізки з газет. Це надовго...

Олександр ВИНОКУРОВ.
Київ.

Подробиці

ОЦЕ «БАРТЕР»!

На Чопській митниці, що на Закарпатті, відбулася подія, яка, певен, не залишить байдужими справжніх цінителів історії та культури України.

Тут зі складу митниці, як кажуть, на світ Божий було виставлено безцінні речі — стародавні ікони, благословенні хрести, монети й нагороди різних часів і народів, унікальні музичні інструменти, вишукані вироби всесвітньовідомих майстрів, самовари ручної роботи, зразки зброї.

Якби не пильність митників, прикордонників, працівників Закарпатського управління Служби національної безпеки України, то всі ці речі могли назавжди залишити Україну у тайниках контрабандистів й у валізах порушників митних правил.

Втім, затримані на західному кордоні історичні й художні цінності «просочувались» через «прозорий» східний кордон України й осідали, як це було досі, у бездонних московських сховищах.

Віднині, як заявили присутнім на виставці журналістам, працівникам Національного музею історії України начальник митниці Юрій Шляхта і начальник Закарпатського управління СНБУ Арзен Ухаль, ці речі отримуватимуть музеї республіки та обкрадені колись святі храми.

Детальніше про ці проблеми, зокрема про той кощунський «бартер» — із України — витвори мистецтва із зображенням святих, а на Україну — «мистецтво порнографії та насилля» — читач зможе довідатись в наступних номерах газети із спеціального журналістського дослідження.

Анатолій БЕНЬ.
Ужгород.

Про що говорять

СІРНИКОВА ПАСТКА

Напевно, здивувався б робітник із Чернівців В. Гасюк, чию замітку «ГУ» опублікувала 11 січня, довідайся він про те, що ідея виготовляти сірники і сьогодні в пам'ятку начальнику відділу капітального будівництва Держкомітету з деревообробної промисловості України Миколі Левченку. Авжеж, він читав замітку. Справді, непогано було б спорудити на Україні свій комбінат по виробництву сірників. Проте ніхто це питання не проробляв. Осики — катма. Сірки — треба з'ясувати. Технологію, устаткування потрібно закуповувати в Європі за валюту, а з нею — самі знаєте... Отже, на око: на будівництво комбінату в нових цінах піде принаймні півмільярда карбованців. А краще, звичайно, проконсультуватись у Міністерстві економіки України щодо доцільності будівництва такого комбінату з огляду на інфляцію, прив'язку до транспортних магістралей, інфраструктури тощо.

На виході з Держкомітету я припалив цигарку від запальнички респектабельного службовця, і буквально шкірою відчув, про що піде мова у відділі лісового господарства і розвитку лісової промисловості Мінекономіки. Наче у воду зазирнув: користуйтеся електричними кухонними і кишеньковими газовими запальничками!

З'ясовую у заступника начальника відділу Михайла Делюсто, скільки і що саме потрібно для того, щоб мої співвітчизники не припалювали цигарки від дорогих імпортних запальничок. У 1990 році це питання все-таки розглядалося. Визначили, що за цінами 1984 року (тоді так було прийнято) і за умови, що комбінат має споруджуватись на базі діючих деревопереробних виробництв, на будівництво знадобилося б 65 мільйонів карбованців. Нині ж треба близько мільярда або 50—70 мільйонів інвалютних карбованців.

Пастка зачинилася. Я ледь не присвиснув, ризикуючи порушити негласний протокол службового кабінету. І не тому, що раптом зрозумів, як просто на півмільярда можуть різнитися відповіді на одне й те саме запитання. А тому, що усвідомив, які зусилля треба докласти молодій державі, щоб зламати цей сірник-проблему.

Михайло Делюсто ніби розгадав мої міркування.

— Ховав ось товариша у Прикарпатті, — сказав він. — За виготовлення домовини заправили 2000 карбованців. Може не до сірників сьогодні?

Давайте поміркуємо!

Сергій ВЛАД.

Телеграфним рядком з Одеси

АХ, БІЛИЙ ТЕПЛОХІД

Відтепер багатьом, хто мав намір здійснити круїз Чорним морем по Кримсько-Кавказькій лінії, справді доведеться обмежитися лише мрією про білий теплохід. Ціна квитків зросла тут у чотири з лишком рази і сягнула, залежно від класності кают, 1,5—3,7 тисячі карбованців.

САМІ СЕБЕ НАГОДУЄМО

Ще 1800 гектарів землі вирішила виділити під городи одеситам обласна Рада народних депутатів. Отже, до 20 тисяч сімей, що вже займаються городництвом, та майже до 120 тисяч власників садових ділянок додасться ще близько 18 тисяч міських «аграріїв».

НЕ В МІЛЬЙОНАХ ЩАСТЯ

Так, вочевидь, вирішив представник однієї з приватних акціонерних фірм, що взяв участь в аукціоні по продажу нерухомого майна в місті Іллічівську, і виклав за п'ятикімнатну квартиру 2,1 мільйона карбованців.

«УЛОВ» ІНСПЕКТОРА

Молодий інспектор Одеської митниці В. Недбалюк виявив контрабанду, про яку можуть лише мріяти його старші колеги. Громадянин Туреччини намагався вивезти старовинні вироби із срібла, килими ручної роботи, інші унікальні речі, що мають неабияку культурну та історичну цінність.

ЗАБУЛИ ЛЕБЕДІ ПРО ВИРІЙ

Десятки білих лебедів, обравши місцем свого постійного проживання плавні Сухого лиману поблизу Іллічівська, «забули», що в передзим'я їм належить летіти у вирій. Граціозні птахи плавають у ці дні біля мосту, де не замерзає вода. Тут завжди людно. Хто харч принесе, хто просто зупиниться, щоб помилуватися лебедями.

Георгій ВОРОТНЮК.

А може хлопці так жартують

БАТАЛЬЙОНИ ПРОСЯТЬ ВОЖДЯ

Представники популярного в певних колах «патріотичного руху» «Лучі Чучхе» пропонують свою програму економічних реформ. Вони вважають, що з усього свідомого населення віком від 10 років і старше необхідно сформувати будівельні батальйони, розбити їх на ділянки і трудитись, трудитись, трудитись, як учив великий вождь товариш Кім Ір Сен.

До речі, звання «вірного спадкоємця ідей товариша Кіма» було присвоєно Станіславу Гуренку — колишньому першому секретарю ЦК КПУ. Не менш серйозні нагороди за пропаганду комуністичних ідей «дістались» Єльченку, Івашку та Горбачову.

«Євро-ІКС»

Щ

— Будів
лі — це ре
питанням н
жавного ко

— У най
ропі очікує
транспортн
прямку схі
в 10 разів
ме від усіх
ропейських
розвиткові
Нещодавно
конференці
порту, о
парламенто
ропейських
зі, де прий
по за
транспорт
Р... дер
конф...
Португалія
славія та і
потрібно ст
мерційних
шрутів із
ними хара
б зв'язува
з економіч
раїни. Вон
почати б
кісної
південної
(ТЄПАМ)
узбережжя
Португалії
Фра...
слав... У
Намічені
Австрії,
ки, Сканд
ний зв'язо
гістралями

Фото...

КО

НЕ

Ненаже
змінними
лення кі
ди ходят
ші, хоча
рошник з

Коні м
тільки вер
вує друг
ти. Навіт
ти прием
аби та
разом по

А без

П

Доцен
держав
ні Фрун
ступив з
ти цьому
закладу
ме того
який, за
тверджо

...привело?

технолог за фахом, прийшов до спілки споживачів. Бо хіба можна миритися, з тим, що наша людина, збираючи копійку до копійки, купує річ, яка непридатна для використання! Так, одним ми обміняли меблі, другим — телевізор...

— І працівники торгівлі слухаються вас?

— Якщо вони не хочуть вирішувати конфлікт по-доброму, ми, за згодою нашого клієнта, оформляємо матеріали до суду. Для більшості така «розрядка» неприємна і небажана.

Спілка існує на спонсорські кошти (клієнти обслуговуються безплатно). Їх не так багато, тому стелю в кімнаті «лататимуть» спеціалісти, а білити стіни Резніков вирішив сам. Проте він — оптиміст. Як член правління Асоціації споживачів України, бачить її реорганізацію в комітет, мріє про створення незалежного центру споживчих експертиз, який займався б екологією, безпекою товарів, вивченням ринку і попиту...

— Що вас сюди привело? — знову запитує Самчишин.

Черговий відвідувач розкладає на столі папери, вирізки з газет. Це надовго...

Олександр ВИНОКУРОВ.
Київ.

Телеграфним рядком з Одеси

АХ, БІЛИЙ ТЕПЛОХІД

Відтепер багатьом, хто мав намір здійснити круїз Чорним морем по Кримсько-Кавказькій лінії, справді доведеться обмежитися лише мрією про білий теплохід. Ціна квитків зросла тут у чотири з лишком рази і сягнула, залежно від класності кают, 1,5—3,7 тисячі карбованців.

САМІ СЕБЕ НАГОДУЄМО

Ще 1800 гектарів землі вирішила виділити під городи одеситам обласна Рада народних депутатів. Отже, до 20 тисяч сімей, що вже займаються городництвом, та майже до 120 тисяч власників садових ділянок додасться ще близько 18 тисяч міських «аграріїв».

НЕ В МІЛЬЙОНАХ ЩАСТЯ

Так, вочевидь, вирішив представник однієї з приватних акціонерних фірм, що взяв участь в аукціоні по продажу нерухомого майна в місті Іллічівську, і виклав за п'ятикімнатну квартиру 2,1 мільйона карбованців.

«УЛОВ» ІНСПЕКТОРА

Молодий інспектор Одеської митниці В. Недбалюк виявив контрабанду, про яку можуть лише мріяти його старші колеги. Громадянин Туреччини намагався вивезти старовинні вироби із срібла, килими ручної роботи, інші унікальні речі, що мають неабияку культурну та історичну цінність.

ЗАБУЛИ ЛЕБЕДІ ПРО ВИРІЙ

Десятки білих лебедів, обравши місцем свого постійного проживання плавні Сухого лиману поблизу Іллічівська, «забули», що в передзим'я їм належить летіти у вирій. Граціозні птахи плавають у ці дні біля мосту, де не замерзає вода. Тут завжди людно. Хто харч принесе, хто просто зупиниться, щоб помилуватися лебедями.

Георгій ВОРОТНЮК.

ШЛЯХ В ЄВРОПУ

— Будівництво Трансєвропейської південної автомагістралі — це реальність чи далека перепектива? — З таким запитанням наш кореспондент звернувся до віце-президента державного концерну «Укршляхбуд» А. ЛЕГКОКОНЦЯ.

Компетентно

— У найближчі роки в Європі очікується збільшення транспортних потоків у напрямку схід — захід майже в 10 разів, тож це вимагатиме від усіх зацікавлених європейських країн сприяння розвиткові співробітництва. Нещодавно це обговорено на конференції з питань транспорту, організованій Європарламентом та комісією Європейських об'єднань у Празі, де прийнято декларацію по загальноєвропейській транспортній політиці.

Р[illegible] держав — [illegible]асників конф[illegible]ації (Італ[illegible] [illegible]спанія, Португалія, Франція, Югославія та інші) вважають, що потрібно створити мережі комерційних транспортних маршрутів із сучасними технічними характеристиками, які б зв'язували Західну Європу з економічним простором України. Вони пропонують розпочати будівництво швидкісної Трансєвропейської південної автомагістралі (ТЄПАМ) від Атлантичного узбережжя Європи через Португалію, Іспанію, південь Фра[illegible], північ Іт[illegible], Югослав[illegible] У[illegible]ну, [illegible]країну. Намічені [illegible]уження до Австрії, Польщі, Прибалтики, Скандинавії, а також тісний зв'язок і взаємодія з магістралями та вузлами інших видів транспорту. Параметри дороги передбачають влаштування по три смуги руху у кожному напрямку, а також смугу безпеки загальною шириною 36 метрів. Вся ширина автомагістралі разом з обочинами і смугою відводу займатиме 70 метрів.

— А як вона проходитиме через Україну?

— Передбачається будівництво платної автомагістралі у напрямку Ужгород—Київ з можливим переходом кордону з Угорщиною поблизу сіл Барабаш і Косини. Орієнтовна протяжність ділянки Південної автомагістралі на території України — близько 600 кілометрів.

Реалізації цього проекту сприятимуть Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, Всесвітній банк та інші, хто погодився взяти участь у кредитуванні будівництва автомагістралі у Східній Європі.

— Яким буде внесок у цю справу нашої держави?

— Кабінет міністрів України підтримав пропозиції європейських держав і доручив відповідним галузевим відомствам підготувати міркування щодо інтеграції України в загальноєвропейську транспортну систему, розвитку транспортної інфраструктури з використанням іноземних інвестицій.

Крім того, виявляють зацікавлення у створенні єдиної вдосконаленої платної автомобільної мережі у Східній Європі, включаючи Україну, фірми Італії («Євробізнесцентр»), США (Інтес Інкорпорейтед), Канади (АГРА), Англії («ЛГ Мушель енд Партнерс ЛТД»). Найбільш активні приватні фірми Угорщини «Ко-нексуш» і «Коцказат».

— Мабуть, велику роботу в цьому плані виконує і ваш концерн?

— Так, концерн «Укршляхбуд» провів переговори з переліченими фірмами щодо співробітництва у розробці передпроектних рішень будівництва Трансєвропейської південної автомагістралі з метою одержати інвестиції західних фінансово-кредитних організацій. Відповідні доручення одержали спеціалізовані проектні організації обох сторін, які вже в лютому подадуть попередні міркування для розробки передпроектних рішень з урахуванням екологічних, історичних, туристичних та інших умов прокладення траси на території України.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Вітаємо

ГА... НА... С...

...ці

...»!

гам, працівникам Національного музею історії України начальник митниці Юрій Шляхта і начальник Закарпатського управління СНБУ Арзен Ухаль, ці речі отримуватимуть музеї республіки та обкрадені колись святі храми.

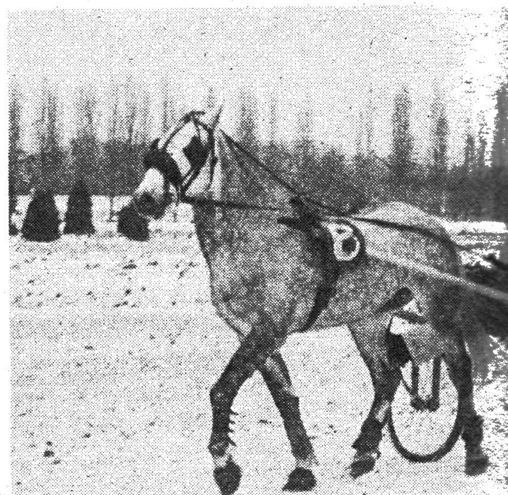
Детальніше про ці проблеми, зокрема про той кощунський «бартер» — із України — витвори мистецтва із зображенням святих, а на Україну — «мистецтво порнографії та насилля» — читач зможе довідатись в наступних номерах газети із спеціального журналістського дослідження.

Анатолій БЕНЬ.
Ужгород.

Фото[illegible]пор[illegible]к

КОНІ МЧАТЬ НЕ ЗА ГРОШІ

Ненажера-час поглинає безупинно слова, звичаї, людей. Незмінними залишаються лише людські почуття і вади. Захоплення кіньми — почуття, азарт завжди вважався вадою... Люди ходять на іподром не тільки вигравати чи програвати гроші, хоча й це трапляється. Тотаязатор перемелює долі, як мірошник зерна.

Коні мчать не за гроші. Їх не обходять наші почуття. От тільки вереск трибун нагайкою періщить по боках та чомусь нервує друг, що сидить у візку і підказує віжками, що треба робити. Навіщо! Заспокойся, друже, я сам розумію — першим бути приємніше. Вибач, коли не вийде. Повір, я покладу всі сили, аби ти почув несамовитий лемент людей і музику перемоги. Ми разом переживемо її захват. А люди... Що з ними зробиш. Нехай кричать — правда ж, ми поділимося з [...] нехай і вони відчують тоненькі голочки ща[...] ву прийдуть до нас, як ходять з року в рік[...]

Фото Леоніда[...]

...рять

...А ПАСТКА

робних виробництв, на будівництво знадобилося б 65 мільйонів карбованців. Нині ж треба близько мільярда або 50—70 мільйонів інвалютних карбованців.

Пастка зачинилася. Я ледь не присвиснув, ризикуючи порушити негласний протокол службового кабінету. І не тому, що раптом зрозумів, як просто на півмільярда можуть різнитися відповіді на одне й те саме запитання. А тому, що усвідомив, які зусилля треба докласти молодій державі, щоб зламати цей сірник-проблему.

Михайло Делюсто ніби розгадав мої міркування.

— Ховав ось товариша у Прикарпатті, — сказав він. — За виготовлення домовини заправили 2000 карбованців. Може не до сірників сьогодні?

Давайте поміркуємо!

Сергій ВЛАД.

А може хлопці так жартують

БАТАЛЬЙОНИ ПРОСЯТЬ ВОЖДЯ

Представники популярного в певних колах «патріотичного руху» «Лучі Чучхе» пропонують свою програму економічних реформ. Вони вважають, що з усього свідомого населення віком від 10 років і старше необхідно сформувати будівельні батальйони, розбити їх на ділянки і трудитись, трудитись, трудитись, як учив великий вождь товариш Кім Ір Сен.

До речі, звання «вірного спадкоємця ідей товариша Кіма» було присвоєно Станіславу Гуренку — колишньому першому секретарю ЦК КПУ. Не менш серйозні нагороди за пропаганду комуністичних ідей «дістались» Єльченку, Івашку та Горбачову.

«Євро-ІКС»

А без імені ми не можемо!

ПОВЕРНЕННЯ «ЧОРНОГО» БАРОНА

Доцент Сімферопольського державного університету імені Фрунзе В. Пономаренко виступив з ініціативою присвоїти цьому вищому навчальному закладу ім'я Врангеля. Так, саме того «чорного» барона, який, за всіма радянськими твердженнями, хотів задушити завоювання соціалістичної революції в Криму.

Публікуючи свою пропозицію в популярній на півострові газеті «Южный курьер», Пономаренко зазначає: «Багато років носить університет ім'я карателя Фрунзе, одного з тих, хто разом з Бела Куном, Землячкою та іншими садистами залив Крим кров'ю, знищив тисячі офіцерів та солдатів Білої гвардії, які здалися в полон».

Не будемо коментувати висловлювання доцента. Нинішній час, справді, відкриває нові факти, пов'язані з громадянською [...]

ГОЛОС України

...ЛЯХ В ЄВРОПУ

...Трансєвропейської південної автомагістра... чи далека перспектива? — З таким за... ...респондент звернувся до віце-президента дер... ...«Укршляхбуд» А. ЛЕГКОКОНЦЯ.

...роки в Єв... ...збільшення ...токів у на... ...ахід майже ...е вимагати... ...авлених єв... ...сприяння ...робітництва. ...говорено на ...тань транс... ...заній Євро... ...омісією Єв... ...ань у Пра... ...декларацію ...вропейській ...тиці.

...часників ...спанія, ...нія, Юго... ...ажають, що ...мережі ко... ...ртних мар... ...ими техніч... ...иками, які ...дну Європу ...сторож Ук... ...тують роз... ...тво швид... ...томагістралі ...лантичного ...ії через ...ію, південь ...країну. ...кення до Прибалти... також тіс... ...модія з ма... ...ами інших

Компетентно

...видів транспорту. Параметри дороги передбачають влаштування по три смуги руху у кожному напрямку, а також смугу безпеки загальною шириною 36 метрів. Вся ширина автомагістралі разом з обочинами і смугою відводу займатиме 70 метрів.

— А як вона проходитиме через Україну?

— Передбачається будівництво платної автомагістралі у напрямку Ужгород—Київ з можливим переходом кордону з Угорщиною поблизу сіл Барабаш і Косини. Орієнтовна протяжність ділянці Південної автомагістралі на території України — близько 600 кілометрів.

Реалізації цього проекту сприятимуть Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, Всесвітній банк та інші, хто погодився взяти участь у кредитуванні будівництва автомагістралі у Східній Європі.

— Яким буде внесок у цю справу нашої держави?

— Кабінет міністрів України підтримав пропозиції європейських держав і доручив відповідним галузевим відомствам підготувати міркування щодо інтеграції України в загальноєвропейську транспортну систему, розвитку транспортної інфраструктури з використанням іноземних інвестицій.

Крім того, виявляють зацікавлення у створенні єдиної вдосконаленої платної автомобільної мережі у Східній Європі, включаючи Україну, фірми Італії («Євробізнесцентр»), США (Інтес Інкорпорейтед), Канади (АГРА), Англії («ЛГ Мушель енд Партнерс ЛТД»). Найбільш активні приватні фірми Угорщини «Ко-нексуш» і «Коцказат».

— Мабуть, велику роботу в цьому плані виконує і ваш концерн?

— Так, концерн «Укршляхбуд» провів переговори з переліченими фірмами щодо співробітництва у розробці передпроектних рішень будівництва Трансєвропейської південної автомагістралі з метою одержати інвестиції західних фінансово-кредитних організацій. Відповідні доручення одержали спеціалізовані проектні організації обох сторін, які вже в лютому подадуть попередні міркування для розробки передпроектних рішень з урахуванням екологічних, історичних, туристичних та інших умов прокладення траси на території України.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Вітаємо

ГАЗЕТА НА ВЕСЬ СВІТ

«Східний часопис» — таку назву має газета, випуск якої започатковано в Донецьку. Її спонсором стало обласне товариство «Просвіта». Підтримку надала американська місія «Думки про віру», донецька фірма «Відродження». Фундатори редакційної колегії — члени Руху, «Просвіти». Одного з них, М. Тищенка, я запитав, якою бачить свою газету.

— Позапартійною, — сказав він, — але з глибокими політичними дослідженнями, національною, проте не хутірською, українською, але не антиросійською, антимолдовською тощо. Східнорегіональною, але розповсюджуваною по всьому світу. Хочемо зробити її цікавою для всіх. Підтримати нас готові. Для цього відкрили рахунок: № 700105 у Спецукрсоцбанку ЖСБ м. Донецька, МФО 334657.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецьк.

Плітки з Москви

В МЕТРО—ЗА ПАСПОРТОМ

Чи повірите, що в Московський метрополітен запускають відтепер лише після пред'явлення паспорта із з'ясуванням національності, прописки. Можуть поцікавитися сімейним станом, родичами за кордоном і навіть групою крові. Не задля прибутку, а заради соціологічного пошуку, чи то пак — розшуку, як кому до вподоби. Для того, щоб такий собі А. Ракчеєв вмістив у «Комсомольской правде», як це трапилося 8 лютого у замітці «Вход в метро — за твердую валюту», чергову плітку. Поки що він стверджує, що «в московском метро — наплыв жителей Украины, которые стараются обменять (на монети — «ГУ») как можно больше своих бумажных рублей». А завтра, наприклад, запевнятиме, що українці винні у низькій дітородності серед московських фотомоделей, або те, що українці й росіяни зовсім не кревні брати, бо групи крові різні.

Щоб спростувати цілком ймовірні у подальшому дурниці, доречно, щоб «КП» сповіщала читачів, за чиїми замовленнями здійснюються подібні соціологічні експресдопити.

Власна інформація «ГУ».

Прецедент

«ОПАЛЬНІ» ГЕНЕРАЛИ

Дискримінованим російським генералом вважає себе начальник штабу Вінницького гарнізону В. Герасимов. Бачте, компетентні органи звинуватили його у використанні службового становища в корисливих цілях. За рахунок дармової солдатської сили, безплатних будматеріалів та автотранспорту споруджував собі грандіозну дачу, до якої вирішив провести навіть кабель спецзв'язку.

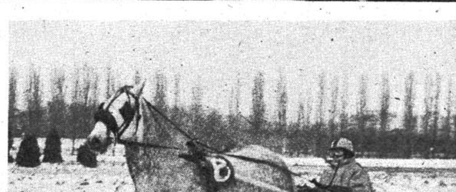
Не відстає від генерал-майора В. Герасимова й інший генерал-майор Л. Гасаненко (до речі, колишній начальник політвідділу гарнізону). Теж за рахунок усього дармового планував спорудити не просто дачку, а справжнісінький палац. Цікава деталь: і Герасимов, і Гасаненко ходять нині в ролі незаконно ображених, зате клятву на вірність Україні, де живуть і будуються, прийняти не поспішають.

Валерій ЛАЗАРЕНКО.
Вінниця.

...к

...І МЧАТЬ ...ЗА ГРОШІ

...линає безупинно слова, звичаї, людей. Не... ...ться лише людські почуття і вади. Захоп... ...уття, азарт завжди вважався вадою... Лю... ...ом не тільки вигравати чи програвати гро... ...ляється. Тоталізатор перемелює долі, як мі...

...я гроші. Їх не обходять наші почуття. От ...нагайкою періщить по боках та чомусь нер... ...у візку і підказує віжками, що треба роби... ...йся, друже, я сам розумію — першим бу... ...ь, коли не вийде. Повір, я покладу всі сили, ...овитий лемент людей і музику перемоги. Ми ...її захват. А люди... Що з ними зробиш. Нехай кричать — правда ж, ми поділимося з ними нашою радістю, нехай і вони відчують тоненькі голочки щастя. І тоді вони знову прийдуть до нас, як ходять з року в рік, із віку — в вік...

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Так і живемо

ЛЮБИВ ПЕНСІОНЕР ТЮЛЬПАНИ

Коли пенсіонер В. Дутчак приїхав до купленого в селі Новотимофіївці старенького будинку, то не повірив очам: житла на місці не було. За вказівкою директора місцевого радгоспу «Придністровський» його зрівняли із землею, заодно зруйнувавши частину городу. Так провчили «чужинця», який вирощував на присадибній ділянці тюльпани для продажу на ринку.

Обласна прокуратура констатувала порушення закону з боку адміністрації, але на цьому все й завершилося. Нічим не допоміг і голова обласної Ради І. Грицай. Колишній директор радгоспу Л. Андрієнко тим часом виїхала за межі сільради.

Нині пенсіонер оббиває пороги судів з надією, що йому відшкодують збитки за знищені посіви тюльпанів, але поки що нічого не добився.

— Я розчарувався в житті, — говорить Василь Дмитрович.— Подумую про вступ до якоїсь радикальної партії, яка оголосить війну колишнім і нинішнім номенклатурникам.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Миколаївська область.

...и не можемо!

...РНЕННЯ «ЧОРНОГО» БАРОНА

...польського ...ситету іме... ...аренко ви... ...о, присвоі... ...вачальному ...ля. Так, са... ...барона, ...дянськими ...задушити завоювання соціалістичної революції в Криму.

Публікуючи свою пропозицію в популярній на півострові газеті «Южный курьер», Пономаренко зазначає: «Багато років носить університет ім'я карателя Фрунзе, одного з тих, хто разом з Бела Куном, Землячкою та іншими садистами залив Крим кров'ю, знищив тисячі офіцерів та солдатів Білої гвардії, які здалися в полон».

Не будемо коментувати висловлювання доцента. Нинішній час, справді, відкриває нові факти, пов'язані з громадянською війною, розставляє все на свої місця. Але не думаю, що саме іменем Врангеля треба називати Сімферопольський університет. Тут у різні роки вчилися і працювали такі видатні вчені, як Вернадський, Обручев, Курчатов... Список можна продовжити. Отож вибирати є з кого.

Олександр ПІЛАТ.
Крим.

ПОГОДА

12 лютого подекуди по Україні, а 13 лише на сході республіки невеликі опади, вночі і вранці подекуди туман, на дорогах ожеледиця. Вітер переважно західний, 3—8 метрів на секунду. Температура вдень 0—5 градусів тепла, вночі 0—5 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень без опадів. Вітер слабкий. Температура 0—5 градусів тепла.

ДИЛЕТАНТСЬКІ НОВАЦІЇ

Точка зору

Отож я — українець. Продовжую фамільну справу — слугую Вітчизні. Дід, пролетар Донбасу, 70 літ тому прийняв «формулу урочистої обіцянки воїнів РСЧА» як син трудового народу. Батько, не змінюючи сутності клятви, присягав соціалізму в Сталінграді. Я теж в ім'я інтересів Батьківщини від лейтенанта до підполковника провів у далекосхідних гарнізонах, поміж сіл Хороль, Полтава, Новоросія, Воздвиженка... Кому я там служив? Народові України. І два тижні тому склав присягу теж йому. Зробив це без вагань, свідомо, знаючи, що в принципі повторюю ідею первісної клятви.

Проте за перо я взявся з іншого приводу. Мене як професійного військового сьогодні просто шокує некомпетентність цивільних людей, що перебрали на себе право військового будівництва.

Нехай ми зобов'язалися виконувати всі міжнародні домовленості колишнього Союзу зі скорочення озброєнь. Умови, в яких колись укладалися договори, політична карта світу різко змінилися, а корекції старих угод немає. Більше того, розгортається гонка, я б сказав, самороззброєння, яке підриває обороноздатність України.

Досить навести приклад знищення ультрасучасної дорогої бронетанкової техніки або продаж її за кордон за безцінь як брухт. До речі, зі світового ринку зброї наша країна витіснена повністю.

Самороззброєнці під шум миротворчої ейфорії знищують нову зброю, залишаючи застарілі зразки. Саме так було втрачено новітній ракетно-артилерійський оперативно-тактичний комплекс «ОКА» (СС-23) з дальністю стрільби 400 кілометрів, хоча він і не підлягав скороченню. І конкретних винуватців, як водиться, немає. А в той же час, наприклад в Америці, Канаді, Англії, такі кроки ретельно обгрунтовують, відомі автори кожного проекту.

Досить проаналізувати ситуацію, як стане видно, що самороззброєння, відмова від багатьох видів стратегічної зброї — не що інше, як капітуляція перед військовою, політичною і економічною російською експансією. Сумнівно, що заяви про відсутність в України потенційних супротивників, про можливість «нейтралітетів» і «без'ядерності» кладуться на вівтар нашої незалежності.

Щодо кричущих проблем створення української армії, то їх предостатньо. Болить правова незахищеність служивих людей, доведена до кризової межі житлова проблема. Та особливо лякає передбачуване десятикратне скорочення армії за повної відсутності державної реабілітації військових. Людську конверсію планується провести разом з реорганізацією війська. Поїхали по частинах штабні офіцери зі своїми прожектерськими проектами. Чого варта тільки задумка приймати до військових училищ елітарних абітурієнтів (випускників спецліцеїв, поліглотів). Даруйте, але професіонали не збираються знімати капелюха перед дилетантами, бо при ретельному знайомстві з «новаціями» з'ясовується, що їхні автори — це люди, що жодного дня не служили в армії, або офіцери-столичники, які не знають «школи» далеких гарнізонів.

Отож, природна тривога за цілком можливу втрату боєздатності українського війська. На голому місці армії не побудуєш. В цю путь треба б узяти разом із сучасною зброєю досвід кадрових військових, досвід колись «непереможної і легендарної».

Олександр ГОКУНЬ, полковник, кандидат історичних наук, начальник кафедри суспільних наук Луганського вищого військового училища штурманів.

ТАЄМНИЦІ ВЛАДИ

Інноваційний політологічний центр видав навіть за мірками нашого незвичайного часу унікальну книгу Дмитра Видріна «Нариси практичної політології». Автор зосередив увагу на найпекучішому. Кожна назва розділу — точне влучення у ціль-проблему: «Дефіцитний синдром влади», «Недуги влади», «Лідер дополітики», «Політичні антитехнології» тощо.

Акумулюючи вітчизняний (український і колишнього Союзу РСР) та зарубіжний досвід розробки проблем прикладної політології, вчений майже на «молекулярному» рівні розкриває технологію діяльності політичного лідера: чим він відрізняється від вожака-популіста, як виробити «випереджаючий» стиль, оптимальний лексикон, як визначити прогностичні навички, провести політичний маркетинг. Це та багато іншого, про що йдеться у цій праці, стане в пригоді і нинішнім депутатам Рад усіх рівнів, і тим, хто готується до професійної виборної діяльності в недалекому майбутньому. Адже, як відомо, розумна людина відрізняється від свого антипода у головному — вмінням вчитися на чужих помилках.

Дуже повчально, що Дмитро Видрін присвячує окремий розділ книги аналізові політологічних помилок і разом з тим всіляким політичним хитрощам, «забороненим» ударам, «підсічкам», «підніжкам» у політичних змаганнях. Навіщо? А хоча б для того, щоб знати їх, не використовувати самому і не попастися на ці «гачки».

Разом з автором ми немов потрапляємо за лаштунки політики, перед нами розчиняються раніше міцно забиті двері у святая святих влади, дізнаємося про її принади і примари, силу й недолугість, спокуси і небезпеки, що чатують на політика.

Переконані, що «Нариси практичної політології» Д. Видріна не загубляться в довгій вервечці книг про політику, а займуть своє місце на робочих столах як єдине в своєму роді видання.

М. ПАШКОВ, кандидат філософських наук;
Леонід ТУПЧІЄНКО, кандидат філософських наук.

Нотатки небайдужого

СОЛОДКА КАБАЛА

Часом на моє ім'я в газету надходять такі листи, що залишати їх без відповіді просто не годиться. Річ у тому, що, читаючи їх, відчуваєш приблизно те ж саме, що відчуваєш, долаючи незнайоме болото на глибокому Поліссі. От і купина наче височенька, і кущик на ній нівроку, а ступнув — і провалився.

Таким видається мені і лист з Тореза Донецької області від І. І. Шевченка. Повністю свого імені та по батькові мій опонент не зазначив, а мені хочеться по-людськи звернутися до чоловіка, бо від звертання «громадянине Шевченко» дуже відгонить табірним пилом, а від виразу «пане Шевченко» — Кос-Аралом. Отже, називатиму Шевченка з Тореза Іваном Івановичем. Може, й не помилюся. Та й імення Іван Іванович натякає на те, що таких людей на нашій землі — як піску морського.

Іван Іванович про себе повідомив скупо: в КПРС не був, учився давно і мало, і вибачився «за граматику і стилістику». Хоча, правду мовити, з граматикою та стилістикою в Івана Івановича — дай Боже кожному. Якісь претензії можна мати до Івана Івановича хіба що в тому плані, що він, пишучи про справи місцеві та щоденні, жодним словом не обмовився про Україну, про здобуту її народом незалежність. Очевидно, ця подія його не схвилювала. Що ж тоді його хвилює?

Передусім Івана Івановича хвилює земля. Це й зрозуміло. Від ставлення до землі не раз втрачали чи досягали успіху уряди багатьох країн світу в усі часи. Як же на землю дивиться Іван Іванович? Дуже й дуже своєрідно. Він вважає, що народ від землі буде нещасний. Ось його резони: «Індивідуальне користування землею — це кабала для дорослих і дітей, робота від зорі до зорі — і ніякого соціального захисту. Діти будуть позбавлені навчання й відпочинку».

Як вас послухати, Іване Івановичу, то колгоспне сільськогосподарське виробництво — це не кабала. Воно й справді: захотів — пішов на роботу, не захотів — гори воно синім вогнем. Пояснюється таке ставлення до роботи просто: хто працює на землі, але плодами своєї праці не розпоряджається, в того немає інтересу до роботи. Бо він поденник, раб. А якщо земля стане власністю селянина, то він зі шкури вилізе, а догляне її й візьме від неї якнайбільше, бо від його праці залежатиме його майбутнє. І дітей своїх привчатиме працювати по-справжньому, а не вдавати, що трудяться в поті чола. І ніякого нещастя в цьому немає. Нещасним буде не той, хто матиме землю і на ній працюватиме, а той, хто її не матиме. А що доведеться не поспати — так справжнє людське щастя і полягає не в тому, щоб вилежуватися на пляжі чи на печі, а в тому, щоб тяжко працювати, але потім одержувати за це радість від плодів своєї праці. Так, це можна назвати кабалою, але солодкою. Як, скажімо, «кабала» коханого подружжя. З одного боку — тяжко, бо обов'язки, а з другого — солодко, бо любов і спільні діти.

Далі Іван Іванович пише: «Демократи-анархісти доведуть країну до такого стану, що комуністам доведеться брати владу в свої руки». Тут ви, Іване Івановичу, як у воду дивитеся. Справді, загроза загибелі українського суверенітету та демократії існує. Навіть більше — вона посилюється, бо Україна нині схожа на поїзд без гальм, що летить розхитаною від давніх нерозв'язаних проблем і від теперішніх нестиковок у нашому злиденному житті колією. Тепер би годилося нашому керівництву зняти соціальне напруження, роздавши селянам землю, приватизувавши торгівлю, до мінімуму звівши витрати на оборону, всіма силами посприяти тому, щоб у магазинах з'явилися хоч якісь товари, а всюдисуща мафія щоб нарешті заспокоїлася на основі Кримінального кодексу. Якщо у ближчі місяці всього цього (і багато чого іншого) не буде зроблено, наше суспільство чекають страйки, голодовки і зміна одного за другим урядів.

Багато представників нашого народу в містах та робітничих селищах доведені злиднями до відчаю, а тому існує загроза, що знайдуться бажаючі обміняти наші незалежність і демократію, що тільки народжуються, на «дешеві» (нехай і тимчасово дешеві) масло й м'ясо. Про дешеві харчі треба забувати, бо колгоспи-радгоспи відходять, а справжній господар за вироблені продукти харчування правитиме ціну, яка б відшкодовувала його витрати. Але якомусь вічно вчорашньому хіба важко пообіцяти? Скільки було обіцяно за сімдесят літ, і язики не повсихали, і тепер не всохнуть.

Так що сьогодні, поки закон ще не затужавів, поки країна шумить негодою, вічно вчорашні справді можуть піти на реванш. І в цьому прогнозі Іван Іванович, мабуть, близький до істини.

Але треба дивитися далі. Обіцянки не довго гріють. Отже, незабаром люди знову побачать, хто банкрут. І все почнеться так, як уже не раз починалося.

А може, й не бути реваншу. Це в тому разі, коли ми підтримаємо нашу владу і не захочемо міняти відновлену, виборену, страшною ціною оплачену незалежність на дешевий, обіцяний, але неіснуючий шматок м'яса.

Тепер починаємо жити по-новому. Нехай не розраховують власть імущі на те, що народ чекатиме людського життя ще сімдесят літ. У нього просто немає на це сил. Але до пізньої осені цього року ми можемо почекати? І не склавши руки, а працюючи, на себе, зрозуміло, а заодно й на незалежну Україну. Попрацювати так, щоб не тягнути на себе ковдру, бо, на превеликий жаль, ковдра мала, і толку від перетягування її ніякого.

А й справді, може, саме в цих дев'яти (для початку) місяцях порятунок нашої державності, незалежності, основа нашого майбутнього добробуту? Може, саме ці місяці дадуть можливість урядові оговтатися й запрацювати на швидких обертах. Адже кожному треба мати час на здійснення своїх завдань, і урядові також. Ну, а коли й восени буде та ж біда, як і сьогодні, тоді вже не подаруємо. Хай начуваються всі, хто не бажає добра Україні.

Ваш лист, Іване Івановичу, написано з таким передчуттям, наче всі ми перебуваємо на краю безодні. Ви пишете: «Невже покоління наших предків ішли неправильним шляхом?». Що ж, ішли, бо мали сліпих поводирів. Але тепер уже не йдемо. Тому Україна стоїть нині зовсім і не перед безоднею, а біля підніжжя високої гори цивілізації, яку інші країни світу значною мірою подолали, а нам ще належить це зробити.

Торкаючись роботи нашого телебачення, Іван Іванович нарікає на те, що воно часом показує передачі, які йому незручно дивитися, бо поряд онуки і діти. Цілком до вас приєднуюсь, Іване Івановичу, і співчуваю. Мені деякі телепередачі теж не подобаються. Але я з такого становища знайшов простий вихід. Мій телевізор має одну досить корисну деталь, а саме вимикач. Як тільки починається така передача, а біля телевізора ще й діти, то я негайно вимикаю апарат і зразу ж провітрюю кімнату. Якщо ж поруч зі мною є ще хтось з дорослих, хто оцінює цю передачу дещо по-іншому, ніж я, то виходжу з кімнати. І вам раджу так само робити.

Нарешті, ви, Іване Івановичу висловлюєте свою незгоду з тим, що по телебаченню почали дуже часто показувати духовенство. «Невже є ще диваки, які вірять у бога?» — цілком щиро дивуєтеся ви. Ах, Іване Івановичу, що стосується нас з вами, то ми — пропащі люди, бо вже у ніщо не віримо: ні в пришестя Ісуса, ні в пришестя комунізму. Але є, є ще диваки, які вірять. І тому для них є Бог, який є любов. А любов, це і ми з вами знаємо, всеперемагаюча. Так що нічого в Україні ще не пропало. Україна ще тільки на порозі свого незалежного шляху. Поможіть всі разом зробити їй перший крок у правильному напрямку, а там вона й сама піде.

Борис СИДОРЕНКО.

РЕГІОН. ДО ЗАПИТАННЯ...

У квітні 1990 року в Києві було створено асоціацію «За ефективне територіальне управління» (скорочено «Наука—регіону»). До її складу ввійшли відомі вчені та найкращі спеціалісти з питань регіонального управління — 37 докторів наук, більш як 50 кандидатів наук, а також кілька науково-дослідних та проектних організацій.

З початку роботи минуло більше року, можна підбити певні проміжні підсумки. З цією метою наш позаштатний кореспондент зустрівся з президентом асоціації «Наука — регіону» доктором економічних наук, професором Миколою ТИМЧУКОМ.

— Спочатку висловлю своє ставлення щодо переходу України до ринку. Процес цей нікого не влаштовує — йде він повільно та малоефективно. Причини? Справу гальмує адміністративно-командна система, яка, за висловом Л. Кравчука, ще діє на сімдесят відсотків. І це не тільки методи, взаємозв'язки, це передусім люди із усталеними поглядами, психологією тощо. Причому якнайбільше таких на низовому рівні.

— Чи є вихід?

— Вважаю, сьогодні вкрай необхідно посилити регіональні структури управління. А це означає, що економічну самостійність треба надати не тільки підприємствам, а й регіонам. У самих регіонах основним завданням має стати створення умов найбільшого сприяння виробникам товарів, бо це обов'язкова умова переходу до ринку.

Але насправді ініціатива приглушується. Малі підприємства місяцями чекають реєстрації, малий бізнес, вільне підприємництво обмежуються. Місцеві Ради, повторюю, не створюють сприятливих умов для розвитку ринку.

— Як же активізувати місцеві Ради? Як підвести їх до розуміння законів переходу до ринкових відносин?

— Треба створити структури, здатні підвищити рівень компетентності працівників місцевих Рад, допомогти у розв'язанні якісно нових завдань, пов'язаних з ринком.

Такими структурами можуть стати незалежні науково-навчальні центри, асоціації малих підприємств, основними цілями яких є подання методичної, науково-організаційної допомоги місцевим Радам при переході до ринку.

Саме такою асоціацією є наша організація «Наука—регіону». Ми працюємо трохи більше року, але вже виконали цілу низку науково-дослідних та проектних розробок на суму більш як мільйон карбованців, провели п'ять республіканських семінарів та конференцій, одну міжнародну конференцію, створили школу муніципального менеджменту. Скажу більше: справжня незалежність України без розгортання подібного навчання теж неможлива.

— Які ж саме знання можна буде засвоїти?

— Регіональний менеджмент. Комп'ютерна технологія управління. Індикативне планування. Правові основи функціонування економічних регіонів при переході до ринку. Зовнішньоекономічна діяльність регіонів. Усе це — найбільш прогресивні знання для працівників місцевих органів самоврядування.

Уже сьогодні для України бажано б мати свій державний науково-навчальний центр або інститут муніципального менеджменту. Над створенням подібної установи ми почали працювати разом з Міністерством вищої освіти та Радою по вивченню продуктивних сил України нашої Академії наук. Цей інститут має готувати кадри нової формації, бо нині жодний вуз не робить цього.

Життя вимагає створення такого інституту, де, використовуючи зарубіжний та вітчизняний досвід, залучивши найбільш кваліфікованих учених України, діаспори, інших зарубіжних фахівців, слід розпочати широку підготовку менеджерів муніципального господарства, організаторів малого бізнесу, менеджерів з питань охорони навколишнього середовища та інших фахівців регіональної економіки.

— Які ще проблеми здатна розв'язати ваша асоціація?

— Їх чимало. Візьмемо хоча б науково-практичне обгрунтування економічної самостійності регіону. Сьогодні жартують, що зараз кожна хата проголошує свій суверенітет, свою незалежність. Але існують певні межі самостійності. Для того, щоб існувала речовина, мають існувати молекули цієї речовини. Щоб існував хімічний елемент, потрібні атоми цього елемента. Щоб існував реальний суверенітет, треба мати у наявності його наукове обгрунтування.

У розвинутих країнах особи, які приймають рішення, насамперед проводять наукову експертизу проблеми, радяться з наукою. У нас так робити якось не заведено. Що це — невігластво? Низька культура? А наслідок один — декларуються функції, які згодом не можна буде виконати.

Розробка основ самостійності можлива лише на базі науки, самодіяльність тут згубна. Але змін поки що не спостерігається.

Переважна більшість Рад не має комп'ютерної техніки, кадри місцевих Рад не сприймають нових розробок, хоча розробки ці були орієнтовані на практику. Беріть, казали ми. Майже ніхто не взяв.

— Може все це було обумовлене плановою економікою, програмованою незацікавленістю?

— Так. Планова економіка базувалася на тому, що всі вказівки визначалися центром. Центр визначав методи й навіть організаційні прийоми у процесі планування, діляли раз й назавжди задані структури. Колись багато слів було сказано про комплексні плани соціально-економічного розвитку регіонів. Але ж у них бажане підмінювало дійсне. Насправді у подібний «план» зводилися всі галузеві розробки, що виконувалися у даному регіоні. Місцеві ж бюджети були практично нульовими. Цікаво, що планова економіка включала підприємствам гроші на розвиток, на науку. Але, відверто кажучи, ці гроші витрачалися формально, аби не викреслювалася ця стаття витрат на наступний рік.

— Асоціація завалена замовленнями?

— Ні. Хоча роботи нам вистачає. Для прикладу скажу, що ми за рік роботи видали наукове обгрунтування функцій та організаційних структур управління містом (дві роботи); зробили експертну оцінку використання земельних ресурсів для дванадцяти міст (Ізмаїл, Житомир, Гомель, Караганда, Ульяновськ та інші); виконали обгрунтування розвитку потужностей будівельних організацій територіально-будівельних об'єднань (Суми); розробили заходи щодо вдосконалення методів та практики місцевого оподаткування (Горлівка, міськрада).

— Усе це має досить солідний вигляд. Може, не всі знають про ваше існування?

— Може, й так. Що ж, назву адресу й телефони. **252119, Київ, вулиця Мельникова, 36/1, асоціація «Наука — регіону». Телефон президента: 213-09-12, виконавчого директора: 211-45-19.**

— Однак адреса ваших послуг залишається більш невизначено — регіон. До запитання?

— Так.

Інтерв'ю вів Олексій ЯРОМЕНОК.
Київ.

«Перкомбанк» — надійно, вигідно

Нещодавно у Києві по вулиці П. Сагайдачного, 17 справив вхідчини акціонерний комерційний банк «Перкомбанк». Чому саме таку назву взяли? Хто основні акціонери? З цих запитань і розпочалася наша розмова з головою правління «Перкомбанку» Сергієм БІЛИМ.

— Ми виросли із відділення Промбудбанку при київському науково-виробничому об'єднанні «Мікропроцесор». Довкола «Мікропроцесора» утворилося акціонерне товариство «Персональний комп'ютер», скорочено «Перком». Головна ідея, яка рухає товариство, — прорив у найпередовіші технології, випуск конкурентоздатної продукції. Зрозуміло, що без банку цим акціонерам не обійтись. Тож, скинувши костюм кредитної установи, яка обслуговувала лише одне підприємство, ми одягли фрак самостійного банку, двері якого відкриті для всіх.

За рік діяльності обіг «Перкомбанку» виріс до 4,5 мільярда карбованців. Чистий прибуток — понад 7,5 мільйона карбованців. Нашими провідними акціонерами залишаються НВО «Мікропроцесор», НДІ мікроприладів, завод «Квазар», Республіканський обчислювальний центр Мінхлібопродуктів, фірма «Альянс», футбольний клуб «Динамо» (Київ), асоціація «Укркінокадр», науковий центр «Спектр», акціонерний банк «Деловая Россия».

Порівняно з іншими молодими акціонерними комерційними банками ми виграємо у тому, що одразу забезпечили 10 відсотків дивідендів. Ми гарантуємо нашим партнерам ефективне вкладення коштів. «Перкомбанк» — добротна і надійна «служба знайомств» для тих підприємств, які прагнуть здобути передові технології.

— А чи працюєте ви з окремими громадянами?

— Так. Одразу після народження «Перкомбанку» велика кількість працівників «Мікропроцесора» і «Квазара» забажали придбати наші акції вартістю від 500 до 5000 карбованців. Перші акціонери-індивідуали вже одержали свої десять відсотків річних. Між іншим, громадяни, які придбали акції «Перкомбанку», можуть одержати на дивіденди потрібні їм товари широкого вжитку — холодильники, пилососи, морозильні камери, кухонні комбайни. Головне — заздалегідь замовити їх.

Окрім цього, продаємо населенню та підприємствам вільно конвертовану валюту, купуємо її, приймаємо на зберігання цінні речі, у тому числі і коштовне каміння, золото, срібло, платину, антикваріат. Відкриваємо у себе фондову, товарно-матеріальну біржі. Після приєднання до європейської розрахункової банківської системи «Сфіфт» на операції із зарубіжними партнерами будемо витрачати лише кілька хвилин. Вже маємо найсучасніші засоби комунікації, встановлюємо космічний зв'язок.

Кожен громадянин, підприємець, бізнесмен вільний у своєму виборі. В тому числі і банків. Але вибір свій варто робити після певних порівнянь. Для тих, хто зупинив свій вибір на «Перкомбанку», повідомляємо телефони для контактів: 449-94-59, 449-94-60.

Леонід БРОВЧЕНКО.
Київ.

Приватизація

ВІД РОБІТНИКА ДО РАНТЬЄ

З варіантів роздержавлення та приватизації, що були запропоновані парламенту, найбільш привабливим, звичайно, є той, який пропонує безплатну передачу майна народові. До того ж він і найближчий до справедливості. Інші ж варіанти випускають з уваги основне джерело збагачення суспільства, а отже і головний чинник стабілізації економіки — робочу силу.

Якщо народ є власником державного майна, то треба роздати його безплатно, вживши при цьому заходів проти «проїдання» національного багатства. А «проїдання» можливе не тому, що майно роздається безплатно, а тому, що необ'єктивно розподіляється прибуток — рівною мірою і продуцентові, і власникові акцій — рантьє, котрий позичає гроші, але не вкладає своєї праці. Тобто й не бере участі у створенні товару.

Отже, робоча сила має бути в центрі уваги, інакше залишимося з одним прагненням добробуту.

Щоб роздавати щось, треба мати його в достатній кількості. А створюють достаток продуценти — робітники, інженери, талановиті організатори виробництва. Отже, їм і переваги. Тоді матимемо що роздавати і пенсіонерам, і інвалідам, і безробітним. А домагання рівності чи рівних стартових умов для всіх стане кричущою соціальною несправедливістю, нерівністю між тими, хто створює товар, і тими, хто дає позичку.

Нехай продуценти одержують на свої акції належну частку з прибутку, створеного ними, розплатившись з державою. Коли буде забезпечено розширене відтворення виробництва та робочої сили, можна буде видавати дивіденди всім іншим власникам. А поки що ті, хто не працює на даному виробництві, одержують лише сертифікат. А з видачею акцій треба зачекати.

Коли саме слід повертати борги кредиторам, рантьє? Це повинні вирішувати податкова інспекція, яка стежить за доходами виробництва, банки, якщо вони надають кредит, профспілка та представники трудового колективу. Варто, на мою думку, встановити граничні терміни виплати дивідендів непрацюючим власникам. Наприклад, для підприємств, що виробляють товари народного споживання, як правило, високорентабельних, встановити термін в один-два роки. Для підприємств малорентабельних та базової промисловості — від трьох до п'яти років, а в деяких випадках і більше.

Якщо хтось не захоче чекати встановленого терміну (люди похилого віку, інваліди, хворі), надати їм можливість продавати свої сертифікати через аукціони. Проте без права вилучення цих сертифікатів з даного виробництва, поки воно не матиме достатніх коштів.

Юрій ЛИСЕНКО,
інженер-економіст.
Київ.

ХОЧЕШ ЛІСУ — ДАЙ ЦУКОР

Проблема

По телефону цікавлюся в генерального директора виробничого об'єднання «Волиньдерев» Миколи Михайлишина, як працюється в новому році.

— Погано, — чую, — стогне. Немає лісу. Якщо так буде й надалі, треба закривати виробництво.

З'ясувалося, що протягом багатьох років головним постачальником деревообробних підприємств Волині були російські лісозаготівельники. На цей рік жодної угоди про співробітництво не підписано.

— Нашої вини у цьому немає, — пояснив заступник генерального директора з комерційної роботи Володимир Ткачик. — Росія за ліс чекає від нас цукру і м'ясних консервів. Ми таких продуктів не маємо. Разом з тим тільки на перший квартал нам потрібно 26 тисяч кубометрів лісоматеріалів. Отже, те, що Україна виділила нам близько трьох тисяч кубометрів, справи не врятує.

Як працювати далі?

Богдан БЕРЕКЕТА,
власний кореспондент «Голосу України».
Луцьк.

НАПУЧУВАННЯ МІСЬКОМУ ВЧИТЕЛЮ

Життя і слово

Хай це, можливо, і не найсуттєвіше, але ти, дитино, покликана захищати своїми долоньками крихітну свічечку букви «І», а також, витягнувшись на пальчиках, оберігати місячний серпик букви «Є»...

Хто ж сьогодні не знає цієї лагідно пристрасної поезії Івана Малковича? Та чи кожен читач замислювався над гіркою суттю назви твору «Напучування сільського вчителя»? І справді, цілком правдивою є ця назва. Не кожен, далеко не кожен міський учитель чи вихователь має право отак наставляти дитину любити й берегти солов'їну нашу мову — оту живу воду духовності народу. Бо ж далеко не кожен міський педагог до пуття тією мовою володіє, а скільки таких, що й зовсім її не знають!

Як же допомогти сьогодні тим освітянам, які щиро прагнуть вивчити або ж поновити в душі й пам'яті напівзабуте українське слово? — замислилися в Київському міжрегіональному інституті удосконалення вчителів. У пригоді став досвід далеких 20-х років, коли курси для тих, хто вперше вивчав українську мову, тривали п'ять місяців з відривом від основної роботи, а для тих, хто вдосконалював знання мови, — три. Нині за програмою «Навчаймося говорити українською мовою», спеціально складеною кандидатом педагогічних наук О. Хорошківською, українську студіюють сотні вчителів, директорів шкіл, методистів, вихователів дитячих установ. У Київському міжрегіональному інституті удосконалення вчителів цей курс читають двадцять кращих фахівців столиці.

Бідність освітянського бюджету, відсутність цільового фінансування Закону про мови в Українській РСР змусили цих викладачів працювати за символічну платню, лиш заради того, аби державною мовою України могли послуговуватися все нові й нові громадяни молодої країни.

Нині свої думки про навчання на курсах у Київському міжрегіональному інституті удосконалення вчителів висловлюють (вже українською) самі курсанти.

«Мені пощастило провести дитинство в Узбекистані, вийти заміж у Вірменії, а працювати в Україні. Порівнюю ставлення вірмен до людей інших національностей, які намагаються розмовляти вірменською мовою. Вони зворушливо кажуть: «Інг кахур хосум ес» (Як солодко ти говориш). І всіляко допомагають полюбити їхню рідну мову. Думаю, що це допомогло мені за два з половиною роки вільно оволодіти вірменською. На жаль, у Києві українці соромляться розмовляти батьківською мовою, та ще й нерідко насміхаються з інших. Навіть серед педагогів непоодинокі такі випадки. Але доки самі українці не навернуться до рідної мови, представникам інших національностей буде важко вчитися розмовляти по-українськи».

Людмила Набродова, вихователька дошкільної установи № 221.

«Спілкуючись із дітьми та дорослими, я помітила одну закономірність: ми добре розрізняємо хохломські, жостівські, городецькі вироби, але в той же час не здатні розпізнати опішнянську й косівську кераміку, не знаємо петриківського розпису. Боляче дивитись, як людина зі своїми близькими спілкується материнською мовою, а вийшовши за межі своєї оселі, немов забуває її. З роками починаєш розуміти, що ти щось безслідно губиш. І як важливо вчасно це відчути. Я вдячна тим, хто допоміг мені повернути втрачену рідну мову. Разом із мовою я хочу знати звичаї, історію українського народу. Якщо нам удасться зберегти ці надбання, нащадки з вдячністю згадуватимуть і нас».

Тетяна Павленко, вихователька дошкільної установи № 657.

Люди дякують за прилучення до мови братнього народу, за повернення їм напівзабутого материнського слова. Можливо, колись і справді відпаде потреба брати під захист в Українській державі українське слово?..

Сергій БОЛТІВЕЦЬ, заступник директора з навчально-методичної роботи Київського міжрегіонального інституту удосконалення вчителів;

Олександра ГЛАЗОВА, доцент кафедри мови та літератури.

Спорт

РЕПОРТЕРИ НА... ТЕРМАЛЬНОМУ КУРОРТІ

Як відомо, офіційною столицею XVI зимової Олімпіади є Альбервіль. Але чи не найбільше навантаження матиме і містечко Мерібель, де проходить хокейний турнір, змагаються гірськолижниці. Цікаві події заплановані й у Ле-Сезі — царстві лижників та біатлоністів.

До речі, про лижників. Передбачалося, що першу скрипку на дистанції 30 км у чоловіків гратимуть норвежці — знані королі лижних трас. Так воно і сталося: представник батьківщини Гріга — Вегард Ульванг показав найкращий час і виборов золоту медаль.

Але продовжимо екскурсію олімпійськими спорудами. Вони розкидані на території 1600 квадратних кілометрів. Тому організатори Олімпіади створили собі безліч питань, але сподіваються, що найсучасніші засоби сполучення, складні системи транспорту, команди добровольців поліції та армії здатні впоратися з найскладнішими завданнями. Втім, аналіз цієї роботи ще попереду.

Головний прес-центр Ігор розташований на березі гірської річки Ізер в невеличкому курортному містечку Ла-Лешер, відомому своїми термальними джерелами. Тут працюють цілі команди репортерів з усіх куточків світу. Найчисленніші серед них, мабуть, журналістські бригади із США, Канади, Японії, Норвегії, Швеції, Німеччини. А найменш численна, гадаємо, українська. Адже представлена вона... лише одним кореспондентом — Галиною Нечаєвою зі «Спортивної газети». Радіючи за Галину, по-білому заздрячи їй, все ж доводиться сумувати, бо журналісти України, позбавлені паперу, все ж заслуговують ліпшої долі. Попереду літня Олімпіада в Барселоні. То, можливо, там працюватиме дещо численніший загін репортерів з молодої незалежної держави...

І щоб завершити розповідь про прес-центр, повідомимо, що його дислокація в Ла-Лешер не випадкова, бо з цього міста найпростіше дістатися вузькими гірськими дорогами до найвіддаленіших місць олімпійської території — Тінь (65 км) і Валь д'Ізер (64).

Третього дня Олімпіади окрім лижників комплекти медалей розіграли представники ще двох дисциплін.

Двадцятишестирічний Георг Хакль не дав шансів жодному з суперників і до свого титулу триразового чемпіона світу додав й звання олімпійського переможця.

Чемпіонка Олімпіади в Калгарі ковзанярка Бонні Блеір і у французьких Альпах виявилася неперевершеною. Мов ураганний вітер, промчала чарівна американка дистанцією 500 метрів, показавши найкращі секунди — 40.33.

Віктор ГЕНЧУК.

БЕЗ СЮРПРИЗІВ НЕ ОБІЙТИСЯ

Позивні футбольної весни

Певен, що навіть за умов нашого гострого політично-економічного часу перший національний чемпіонат України з футболу стане подією досить помітною. І різні сюрпризи чекають на нас обов'язково. Це добре розуміють футболісти і тренери дніпропетровського «Дніпра». Тому й підготовку до нового сезону розпочали без розкачування. Минулорічне дев'яте місце в чемпіонаті підганяло хлопців.

Волів би написати — підганяє всіх: молодь і ветеранів. Але якраз ветеранів і бракує сьогодні «Дніпрові». Капітанові команди Вадиму Тищенку ще восени зробили операцію в Німеччині. І перші дні він тренувався за індивідуальним планом. Захисник Андрій Сидельников дістав запрошення з команди бундесліги «Ваттенсхайд». Півзахисник Микола Кудрицький одразу після закінчення сезону вирушив до Ізраїлю, де почав виступати в команді Андрія Баля «Бней-Йегуда». Там же, в Ізраїлі, ще восени опинилися дніпропетровці: воротар Сергій Краковський та форвард Євген Шахов.

З досвідчених за «Дніпро» виступатимуть лише воротар В. Городов, захисник А. Юдін, півзахисники В. Тищенко та В. Багмут. А от молоді багато. Причому вже відомої: бронзові призери юніорського чемпіонату світу С. Мамчур, С. Коновалов, Д. Михайленко та Е. Похлєбаєв, гравці юнацьких збірних колишнього Союзу В. Лебідь, О. Оголюк, О. Куриленко та інші. Разом із ними готуються воротар М. Медін, захисники В. Горілий, С. Беженар, О. Бенько, С. Дірявка, Г. Козар, півзахисники О. Омельчук, А. Полунін, О. Сасько, нападаючі В. Москвін, О. Паляниця та В. Думенко.

Зовсім «невідомих» новачків обмаль: брати Мазури — Сергій та Василь, та ще кілька новобранців...

— Наша підготовка до чемпіонату розрахована на три етапи, — розповідає головний тренер команди Євген Кучеревський.—Перші два тижні ми працювали вдома, потім скористалися запрошенням французького клубу «Аяччо», де грає наш Едуард Сон. А ще протягом п'ятнадцяти днів готувалися на острові Корсика. Зіграли, до речі, три контрольні зустрічі на батьківщині Наполеона (дві виграли — 8:0 і 8:2, одну програли — 1:2). Умови для тренувань були просто чудовими.

— А завершимо підготовку в Сочі, — продовжує Євген Мефодійович. — Там же остаточно й визначиться стартовий склад команди, який вийде на поле стадіону «Метеор» 7 березня в першому матчі національного чемпіонату України. Суперником «Дніпра» в ньому, як відомо, буде луганська «Зоря».

А 15 лютого станеться ще одна помітна подія в житті колективу. На традиційний зустрічі з вболівальниками футболісти разом із тренерами Є. Кучеревським, М. Павловим та О. Лисенком відповідатимуть на численні запитання.

Але вже сьогодні можна стверджувати, що «Дніпро» постарається вийти до суперфіналу і побореться за одне з призових місць першого в історії незалежної України національного чемпіонату.

Анатолій КОСИЙ.
Дніпропетровськ.

Легка атлетика

УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ В МОСКВІ

Чудово починає олімпійський сезон українська легкоатлетка Інна Євсеєва. Нещодавно на відкритому чемпіонаті СНД, який проходив у Москві, житомирянка виграла дистанцію з бігу на 800 метрів, встановивши рекорди України та СНД. Її результат — 1.57,23 — другий за всю історію світової легкої атлетики.

Інна дуже ретельно готувалася до змагань в Америці. Але у Федерації легкої атлетики СНД не знайшлося грошей на цю поїздку.

Там же, в Москві, ще кілька українських спортсменів продемонстрували результати екстракласу. «Ходок» Анатолій Козлов з Сум перевершив рекорд України на дистанції 5 кілометрів (18.30,87). Нарешті, світове досягнення встановила тернопільчанка Ольга Стефанишин у стипль-чезі (2000 м з перешкодами) — 6.14, 25.

Узагалі на цих змаганнях посланці України здобули шість золотих, вісім срібних і три бронзові медалі.

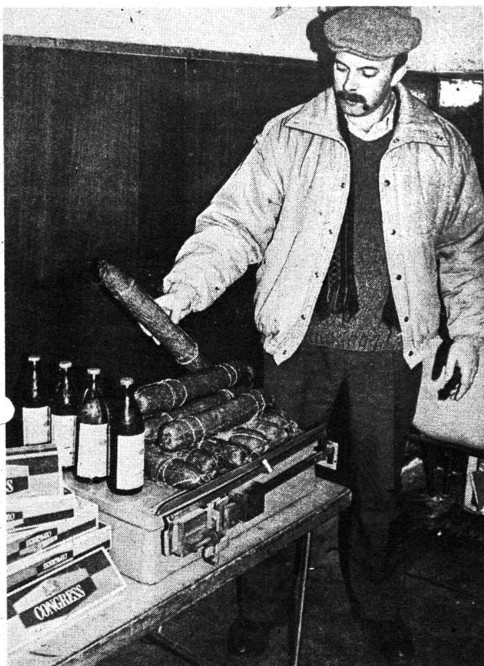
Віктор ОБОЛОНЧУК.

НА ЗНІМКУ: ще мить, і житомирянка Інна Євсеєва (ліворуч) обійде суперницю на фініші.
Фото Миколи БОЧКА.

ХТО РИЗИКУЄ, ТАКОЖ НЕ ЗАВЖДИ П'Є ШАМПАНСЬКЕ

Про роботу оперативно-пошукової служби на Київському залізничному вокзалі наша газета вже розповідала. І все ж знову повертаємося до цієї теми — в часи порожніх полиць вона викликає перманентний інтерес і в журналістів і в читачів.

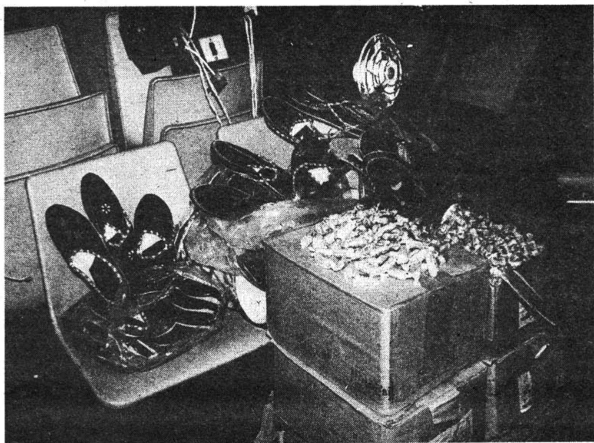
З приводу створення «митниці» економтуристи взагалі-то не дуже панікують: десятьох затримають, тисяча проскочить. Бізнес є бізнес — хто не ризикує, той не п'є шампанського. Цим же невдахам, яких ви бачите на знімках, очевидно, найближчим часом буде не до шампанського: вони не проскочили. Класична формула «товар-гроші-товар», підготовлена за всіма правилами сучасного вітчизняного підприємництва, розбилася через дурницю — надмірну «цікавість» працівників оперативно-пошукової служби та запрошених на підмогу змопівців. І відразу стають немилими польсько-румунські красоти; бо на біса вони здалися, якщо треба їх оглядати з порожніми руками. Втім, брати по співдружності також ображаються: масло і цукор, ковбасу і горілку вони вивозять на... згадку про Україну. І чим більше масла, тим довша згадка, а в них взяли й «відбили» пам'ять.

Звичайно, імпровізована митниця, яку створили на Київському вокзалі згідно з рішенням Президента і уряду про додаткові заходи по захисту споживчого ринку України, не може повністю перекрити канал, по якому пливуть у світ призначені нам товари. Але й з тими, що вдається відібрати, виникають проблеми. Приміщення оперативно-пошукового відділу не пристосоване до роботи, навіть не обладнане холодильними камерами. Немає транспорту для перевезення затриманих речей до суду (а саме в його компетенції вирішувати долю контрабанди). Втім, немає багато чого. Проблем у служби — як товарів, заборонених до перевезення. Детальніше про залізничну «митницю» розповімо в матеріалі «Вокзал на 260 тисяч», який буде опубліковано в одному з наступних номерів.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Експрес-новини

Міністр закордонних справ ФРН Геншер прибув до Японії з метою обговорити питання допомоги колишньому СРСР. За словами представника МЗС Японії, Токіо не вважає за потрібне збільшити обсяг такої допомоги до вирішення територіальної суперечки з Росією.

* * *

Триває візит Голови Верховної Ради Литви Ландсбергіса до Німеччини. Він зустрівся з представниками керівництва та ділових кіл країни і закликав ФРН сприяти виведенню з Литви військ колишнього СРСР шляхом розширення будівництва житла для радянських військовослужбовців.

За словами голови бундестагу Зюсмут, Ландсбергіс під час бесіди з нею зауважив, що нестабільна ситуація в Росії є перешкодою для країн Прибалтики у пошуках західних інвесторів.

* * *

Державне керівництво Алжиру заявило, що його головна мета — запобігти громадянській війні в країні.

За повідомленнями, військові частини зосереджуються в тих районах столиці Алжиру, де більшість населення становлять ісламські фундаменталісти.

* * *

Згідно з мирним планом ООН, 22—23 лютого у хорватській області Країна пройде всенародний референдум з питання подальшої долі цієї області. Політичний лідер Країни Бабич назвав референдум найкращим способом дізнатися про прагнення місцевого населення.

Разом з тим президент Хорватії Туджман, незважаючи на минулотижневі заяви про безумовну підтримку плану ООН щодо мирного врегулювання, піддав критиці деякі його пункти.

* * *

Прем'єр-міністр Туреччини Демірель і президент США Буш на зустрічі у Вашингтоні обговорили відносини їхніх країн з колишнім Радянським Союзом. Під час переговорів один з високопоставлених представників Сполучених Штатів висловив надію, що колишні радянські республіки азіатського регіону візьмуть за зразок свого розвитку турецький приклад: демократичний державний устрій плюс ринкова економіка.

* * *

Голова виконавчого комітету Організації визволення Палестини Арафат висловив передбачення, що близькосхідний мирний процес зазнає краху в разі, якщо Сполучені Штати дадуть Ізраїлю гарантії на позики для влаштування радянських емігрантів на окупованих арабських землях.

Однак, за словами одного з ізраїльських міністрів, США намагаються поставити такі умови надання 10-мільярдного кредиту, які змусили б Ізраїль вивести свої війська з цих територій.

* * *

Виступаючи в Женеві на форумі Комісії ООН з прав людини, віце-президент США Куейл засудив порушення прав людини в Ірані, Іраку та на Кубі і закликав до виключення цих країн з ООН, заявивши, що до цієї організації не можуть входити держави, які глузують з принципів, що вони зобов'язалися поважати.

ЗА КОРДОН — ЧУМАЦЬКИМ ВОЗОМ?

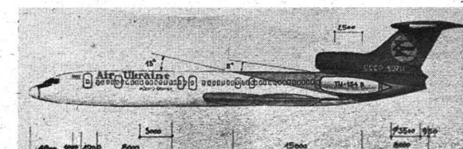
Про сьогодення та майбуття української цивільної авіації розповідає перший заступник генерального директора Об'єднання цивільної авіації «Авіалінії України» Л. ПОГРЕБНЯК.

— Відомо, що нині відлітаючі за кордон мають купувати квитки за нечуваними досі цінами, та ще й за валюту. Розкажіть, будь ласка, докладніше про це та поясніть причини змін, що сталися у ціноутворенні в цивільній авіації України.

— Для наших громадян нині існує три види тарифів на квитки: валютний (єдиний для іноземців), змішаний і за карбованці. Причому з 19 січня для жителів України вартість квитка за карбованці або невалютна його частина у змішаному тарифі майже удвічі менші, ніж у Росії. Наприклад, якщо звідти квиток до Варшави коштує 36 доларів і 2244 (або 6600) карбованців, то у нас вартість аналогічного становить ті ж 36 доларів, але 1122 (або 3960) карбованці. Різниця викликана головним чином побоюванням втратити надто велику чисельність пасажирів. Отже, вимушені заходи, природно, зменшують нашу рентабельність, але залишають можливість утримати потенційного покупця квитків.

На багатьох напрямках діють також пільгові тарифи. Вони вимагають додержання певних умов, а саме: заздалегідь визначених строків перебування, терміну придбання, обміну, повернення квитків тощо.

Підвищення вартості авіаквитків, відповідно, супроводжує лібералізацію цін. А впровадження валютної складової — це не що інше, як плата за проліт над іноземними територіями. Таке рішення прийняте Аерофлотом, і ми маємо його виконувати, оскільки поки що йому підлеглі. Якщо раніше у нас існувала певна схема розрахунків у рамках колишнього соцтабору, то тепер вони проводяться тільки у ВКВ.

— Чи можуть висунути нам аналогічну вимогу колишні республіки СРСР?

— Поки що існуючі угоди такий крок виключають.

— Що викликало таку різноманітність тарифів?

— Ми, звичайно, не можемо продавати квитки виключно за валюту, бо переважна кількість наших громадян її не заробляє. Втім, нинішня ситуація вимагає вжити подібних заходів. Пасажирам, які купують квитки за валютним і змішаним тарифами, надаються певні переваги. Вони можуть придбати квитки протягом усього строку продажу і в першу чергу.

— Кілька слів щодо самоокупності вашої організації.

— До січня 1992 року ми були прибуткові. Тепер собівартість авіаційних перевезень істотно збільшується. Скажімо, ми підняли тарифи у чотири рази, тим часом як вартість однієї тонни гасу збільшилася майже в 16 разів. Відповідно, постане потреба перегляду вартості квитків — на жаль, у бік збільшення.

— Ваші плани на майбутнє.

— Нещодавно ми придбали у Польщі партію літаків Іл-62. Їх у розпорядженні України раніше не було. Найближчим часом передбачається здійснювати безпосадкові рейси до Китаю та Індії. Реконструюватимуться також приміщення Бориспільського аеровокзалу. Звичайно ж, про конкуренцію із зарубіжними авіакомпаніями говорити ще рано.

— А про становлення національної авіації як альтернативи Аерфлотові?

— Поки що ми літаємо під його «прапором» (про це свідчать тимчасові написи на затвердженому макеті нового пофарбування літаків для міжнародних авіаліній), але так робота вже провадиться. Триває реєстрація «Ейр Юкрейн» у міжнародних організаціях. Маємо свій позивний. Затверджено зразок власного авіаквитка, що друкуватиметься за кордоном. Ухвалено схему пофарбування наших літаків як для міжнародних, так і внутрішніх авіаліній («Авіалінії України»).

— Чи існують спірні питання з Аерофлотом?

— Є — щодо його боргів за нашу зовнішньоекономічну діяльність. Втім, парк літаків, який був на Україні, належатиме їй.

Інтерв'ю провів
Артем ПРОХОРЕНКО.

Що почім!

Калінінград

Подешевшала «Российская» булка

Жителі бурштинового краю ще й досі не можуть оговтатися від шалених цін єльцинської реформи. У магазинах Калінінграда за кілограм вареної ковбаси доводиться платити понад 100 карбованців, а сосисок — 75. Десяток яєць коштує 17 карбованців, а 200 грамів сметани — 10. Широкий вибір курей по 54—60 карбованців за кілограм.

Але відрадно, що останнім часом вдвічі подешевшали хлібобулочні вироби: булка «российская» коштує 2,50, а батон — 3 карбованці. Вартість талону на проїзд у міському транспорті 50 копійок.

Мінськ

Правда у валянках

«Чудо, економічне чудо!» — вигукували покупці, побачивши на прилавках столичного магазину «Нестерка» звичайні валянки вартістю 447 карбованців. Деякі мінчани, в кого міцні нерви, навіть затримувалися біля «екзотичного» товару, щоб ущипнути себе й пересвідчитись, що це не сон. В цей момент вони «міцними» словами згадували промову хрещеного батька радикальної реформи — Бориса Єльцина, який заявив: після лібералізації цін конкуренція стимулюватиме виробництво і збереже ринок від цінового зростання. То де ж правда? «У валянках», — відповідають відвідувачі магазину «Нестерка».

Софія

Купуйте коньяк або банани

«Чорною п'ятницею для комунізму» назвав колишній заступник голови болгарського уряду Д. Луджив день, коли було лібералізовано ціни в Болгарії. Нині доводиться спостерігати наслідки лютневої реформи минулого року.

Справді, ті, хто користувався дарованими благами комуністичного режиму, змушені звикати до реалій ринкових відносин. Буханець хліба коштує близько трьох левів, а літр сметани — усі 50. Кілограм масла обійдеться в 60 левів, а кілограм вареної ковбаси — 26. За 24 леви ви зможете купити півлітрову пляшку коньяку або кілограм бананів. Вартість яблук 12 левів за кілограм, апельсинів 8—9, мандаринів — 18—20, горілки (0,7) — 23 леви. Якщо маєте намір придбати двокімнатну квартиру, доведеться заплатити 200—250 тисяч левів. Автомобіль марки «Москвич-408» коштує 5—6 тисяч левів, а «Лада-2104» — 55 тисяч. Телевізор — від 3 до 12 тисяч левів. Маючи трохи більше двох тисяч, зможете придбати кросовки (250—400), джинси (150—250), куртку чоловічу (400—600), жіночі чобітки (900—1200). Середня заробітна плата становить 1000—1500 левів, пенсія — 700—800.

Для довідки:

Курс долара в Болгарії стабілізувався на рівні 23—24 левів. В Україні за нього дають 110 карбованців. Отож, як бачимо, болгарська економічна реформа проводиться більш виважено і не набирає ознак гіперінфляції.

За повідомленнями наших кореспондентів Катерини ВОРОНЕНКО, Віктора ХОРОШКА та Василя ЖУКІВСЬКОГО.

Подробиці

НОВЕ ОБЛИЧЧЯ КДБ

Своєрідну презентацію у своїй новій якості провів КДБ Киргизстану, випередивши першу в історії цієї установи пресконференцію для журналістів екскурсією по власних кабінетах та лабораторіях.

20 листопада минулого року його перетворено в Держкомітет республіки з національної безпеки. За два місяці тут сталися серйозні кадрові й структурні зміни. Повністю поновлено все вище керівництво, на 8 відсотків — склад начальників відділів. Скасовано відділ «З», що займався політичним розшуком. З'явилися групи по боротьбі з організованою, економічною злочинністю, тероризмом та для захисту кредитно-фінансової системи республіки. Бюджет комітету нині становить близько 10 мільйонів карбованців на рік. Цього сьогодні вкрай недостатньо. І тому керівники служби безпеки звернулися до уряду з проханням дозволити залишити в своєму розпорядженні частину коштів від реалізації конфіскованих контрабандних і спекулятивних товарів. Відповідаючи на запитання журналістів, голова комітету Анарбек Бакаев негативно відгукнувся про недавні дії Вадима Бакатіна, назвавши передачу американцям даних про підслуховуючі пристрої в посольстві «несумісною з поняттям відповідальності й патріотизму».

Євгеній ДЕНИСЕНКО.
Бішкек.

Світ не без добрих людей

ДОБРОЗИЧЛИВА «ГАЛАКТИКА»

Як уже повідомляла наша газета, в понеділок у київському аеропорту Бориспіль приземлився найбільший транспортний літак ВПС США С-5 «Гелексі» («Галактика»). Він доставив в Україну перший 50-тонний вантаж медикаментів, медичного обладнання, інших необхідних медичних матеріалів для лікарень Києва та області.

За словами заступника глави уряду України, голови Комісії з гуманітарної допомоги С. Комісаренка, такий характер вантажу зумовлений тим, що існує попередня домовленість: Україні більше потрібно не продовольство, а ліки. І не тільки у вигляді таблеток чи ампул. Нам потрібні технології для відбудови власної фармацевтичної промисловості.

Але, як сказав на прес-конференції перший секретар посольства США в Україні Дж. Степанчук, ця операція не ставить за мету покласти край усім труднощам у республіці. Вона мусить показати стурбованість американців проблемами, що вирішує український уряд. За його інформацією, 13—14 лютого до Києва прибудуть ще два літаки з медикаментами, 12 лютого — один літак до Харкова, 17—18 лютого — два літаки до Львова.

Кілька слів про екіпаж «Гелексі». Він складається з резервістів американської армії. Хоча сі вони люблять літати, проте в повсякденному житті займаються зовсім іншими справами: працюють у різних фірмах і навчаються в університеті. Лише командир корабля — полковник Дж. Геллін працює інструктором в американських ВПС, але теж як особа цивільна. Як нам сказали його підлеглі, він, колишній пілот стратегічного бомбардувальника Б-52, ніколи не думав, що йому доведеться перевозити гуманітарну допомогу до колишнього СРСР.

Олексій ЄВСІКОВ.

Справи бізнесові

«ВОНИ БАГАТО ГОВОРЯТЬ, АЛЕ НІЧОГО НЕ РОБЛЯТЬ»

Знайти з багатьох кандидатів найкращого керівника-менеджера — завдання на перший погляд просте. Але так здається тільки спочатку. Наприклад, австрійська фірма «Хілл Інтернешнл» уже багато років успішно вирішує цю проблему. Маючи 21 бюро у різних країнах світу та 120 співробітників, вона виконує за рік близько 2500 договорів по добору кадрів. При цьому роботу проводить більш як з 20 тисячами претендентів.

Нещодавно її власник і головний спеціаліст Отмар Хілл провів в Українському інституті ринкових відносин і підприємництва ряд семінарів для директорів українських підприємств.

«Ви не думайте, що наші контакти з Україною — це альтруїзм, — говорить Хілл. — Ми хочемо, щоб у майбутньому, коли Україна стане однією з розвинутих держав Європи, можна було сказати, що й австрійці були серед тих, хто зробив свій внесок у розбудову її ринкових структур. І відповідно Австрія сподівається, що український уряд та підприємці будуть вдячні за це і в майбутньому підуть на угоди скоріше з нею, ніж із кимось іншим».

Відтак і фінансує цю акцію економічна палата Австрії, яка щорічно вкладає чотири мільйони доларів у проведення таких семінарів. У колишньому СРСР Україна стала першою державою, де виявилася посилена активність з боку австрійських ділових кіл.

Першим результатом тієї програми, з якою приїхав Отмар Хілл, буде те, що найбільш активних і зацікавлених учасників семінару запросять на стажування до Австрії. Там вони практикуватимуть у різних фірмах, підприємствах, і цілком можливо, що саме там у них зав'яжуться контакти із західними фірмами.

Головне ж своє завдання фірма «Хілл Інтернешнл» вбачає в тому, щоб бути каталізатором контактів між Заходом і Сходом. Бо рівень довіри західних бізнесменів до радянських менеджерів дорівнює нулю. На їх думку, вони багато говорять, але нічого не роблять. Тому такі західні компанії, як «Кока-кола», «МакДональд», «Мінолта», шукаючи спеціалістів для співпраці, більше покладаються на Отмара Хілла. Він же, в свою чергу, робить свою справу професійно, даючи фірмам-замовникам вичерпну інформацію про те, хто що може, чого від кого можна чекати, на кого можна покластися.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Київ.

Погляд

НЕВІЛЬНИЦЯ З ОСТРОВА СВОБОДИ

«Ти запитуєш, чи подобається мені веселка! Вона фантастична!» Так починається таємний лист 35-річної позашлюбної доньки Ф. Кастро Аліни Фернандос Ревуельта до свого друга, колишнього кубинського лікаря Альфонсо Гарсіа Сантамаріна, котрий живе тепер у Швеції. Тільки йому відомий справжній зміст цих слів: якщо вона згадує «веселку», то він має зробити все можливе, щоб вирвати Аліну з рук її батька.

З дитинства вона мріяла стати дипломатом, не заради кар'єри, а з метою побачити світ. Проте з того нічого не вийшло, бо «господар острова» геть заборонив їй і думати про це. Деякий час Аліна перекладала для нього російські тексти (до речі, крім російської мови вона володіє французькою та англійською). Потім працювала манекенницею, демонструючи кубинську моду. У 1989 році взаємини батька й доньки різко погіршилися. Життя молодої жінки перетворилося в пекло: вона втратила роботу, не має телефонного зв'язку, не одержує пошти, веде потайний спосіб життя. Все це не могло не позначитися на її психічному стані. «Я почуваюся так зле,— пише вона в листі,— що була б вдячна навіть електрошоку».

Острів Свободи став для Аліни островом ув'язнення.

На зв'язку Берлін

ВИРОК БЕЗГЛУЗДЯ

У Берліні закінчився перший процес над прикордонниками, яких звинувачували у вбивстві 20-річного берлінського кельнера Гефроя. Він був перший з тих, хто не захотів далі жити в НДР і вирішив перелізти через сумнозвісну Берлінську стіну. Там, його вцілила куля з автомата Калашникова.

Прокуратура просила засудити чотирьох підсудних умовно. Але суд вирішив інакше: тому, хто послав з 37 метрів кулю просто в серце Гефроя, належить тепер відсидіти три з половиною роки.

У той же час адвокати доводили, що підсудний Інго Хайнріх, котрий стріляв, цілився в ноги, але автомат зробив осічку. Другим, не менш важливим аргументом було те, що прикордонники присягали народові держави, в якої теж були свої закони, статути. А солдати мали їх виконувати. Не почни тоді прикордонники стріляти, сиділи б їм досі за пропущеного порушника кордону в тій самій в'язниці. Але суд ухвалив такий вердикт: конституція НДР була злочинна, і солдати не повинні були її дотримувати. А отже, мусили «згідно із совістю» відмовитися стріляти в порушників. Прокуратура й захист разом (!) подали апеляцію на рішення суду.

Оце, власне, і вся фабула процесу. Та запитання залишаються. Цей суд у Берліні — перший, отже — не останній. Всього на кордоні, біля Берлінської стіни, загинули більш як 200 чоловік. Тож серед теперішніх громадян ФРН, у східній її частині, є принаймні 200 колишніх прикордонників, які очікують суду.

Чи винні вони в тому, що їх направили служити на кордон? Чи винні вони в тому, що стали свого часу об'єктом масованої ідеологічної і психологічної обробки з боку держави? Чи винні в тому, що ще змалечку чули про «першу в світі державу робітників і селян на німецькій землі», яка повинна боронитися від ворогів, і кожен, хто перелазить через Берлінську стіну, — не просто людина, котра захотіла пошукати щастя й долі в іншому місті, а заклятий ворог, зрадник Батьківщини, який неодмінно тримає в кишені всі військові та державні таємниці НДР?

Певен, багатьом з тих 200 сьогодні вже розкрилися очі на те, що скоїли вони свого часу на кордоні. Але чи самі вони повинні відповідати за злочинну політику країни?

Тепер сама думка про це видається мені позбавленою здорового глузду. Але чи не відали ті, хто виходив на демонстрації у «місті-герої» Лейпцигу, хто «викричав» собі злиття в єдину Німеччину, хто на перших спільних виборах голосував за християнських демократів, що накотиться хвиля, коли саме життя за приписами законів НДР обернеться злочином?

На жаль, берлінський процес став небезпечним прецедентом переслідування осіб за вину держави.

Чи не стане він для нас страшним прикладом?

Віктор ТИМЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Передано в номер

Північноатлантичний союз відмовляється від своєї ядерної стратегії, яка передбачає націлювання ракет з ядерними боєголовками на найбільші промислові та культурні центри держав — членів колишнього Варшавського Договору. Про це заявив в інтерв'ю газеті «Аугсбургер альгемайне» генеральний секретар НАТО Манфред Вернер. Він повідомив, що в цьому місяці відвідає з офіційними візитами Росію та Україну, в ході яких має намір провести переговори з керівниками цих держав з даної проблеми.

* * *

Японський уряд занепокоєний можливістю передислокації сил Чорноморського флоту на військово-морські бази в районі Тихого океану. Тривога з цього приводу в Токіо з'явилася 8 лютого, після заяви одного з високопоставлених чиновників російського керівництва про те, що в разі загострення протиріч між Росією та Україною з питання про долю флоту можлива його передислокація на Далекий Схід для збереження єдиних стратегічних сил СНД.

Якщо це станеться, наводить слова джерела з японського уряду газета «Санкей сімбун», різко порушиться баланс стратегічних сил, який склався на Далекому Сході між Японією і США, з одного боку, і Росією — з другого, що може спричинити охолодження японо-російських відносин.

У парламентах світу

НАДЗВИЧАЙНО СКЛАДНА

10 лютого в Єревані розпочала роботу четверта сесія Верховної Ради Вірменії. Депутати мають обговорити низку найважливіших документів. Зокрема, пакет заходів щодо посилення захисту населення за умов лібералізації цін та законопроекти про подальше удосконалення органів державного управління. Відкриваючи сесію, Голова ВР Вірменії Аракцян охарактеризував соціально-економічну ситуацію в республіці як надзвичайно складну. Він вважає, що таке становище пов'язане з невизначеністю політичних та економічних взаємовідносин держав, що входять до складу СНД, силовим натиском Азербайджану на Карабах, енергетичною кризою у Вірменії. Але Аракцян висловив надію, що ефективна робота депутатів на нинішній сесії допоможе вивести республіку зі стану кризи.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.
Єреван.

ВСЬОГО ЗА 20 КАРБОВАНЦІВ

Не секрет, що багато виборців незадоволені діяльністю своїх депутатів у парламенті. Адже часто народні обранці пропускають засідання, отже, інколи не вдається зібрати кворум для прийняття потрібного рішення. Щоб у депутатів з'явився стимул до роботи, в парламенті Республіки Молдова прийняли і цікаву постанову. За кожний день участі в роботі сесії вони отримуватимуть по 20 карбованців, якщо «прогули» не перевищать більш як половину засідань, що відбулися під час сесії.

Олександр ТОНЯ
Кишинів.

Особистості

З ВОГНЕМ ЛЮБОВІ

До 100-річчя від дня народження Марії Іванівни Литвиненко-Вольгемут

У плеяді сліпучих вокальних зірок, якими здавна пишається Україна, Марії Іванівні Литвиненко-Вольгемут належить особливо почесне місце. Бо була не тільки од Бога й землі талановитою співачкою, а й патріоткою, для якої рідні слово, пісня, культура, як і сам спів, стали сенсом її життя і буття на оперному кону. І законно вона гордилася, що в тяжкі роки будівництва української держави на початку XX століття була ініціатором постановок національних опер і творів західноєвропейських композиторів рідною мовою на тодішніх російськомовних музичних сценах, засновницею українського оперного театру в Харкові.

На жаль, наша громадськість ще належно не оцінила мистецького подвигу співачки в ім'я прийдешнього музичної культури України, не потурбувалася про випуск комплекту платівок «Мистецтво Марії Литвиненко-Вольгемут», ні разу не вшанувала жодного посмертного ювілею видатної артистки-патріотки. Така вже наша національна байдужість і вайлуватість. Лише одна Тетяна Швачко впродовж років уперто працює, аби образ нашої незабутньої Марії Іванівни постав перед читачами в усій величі й красі.

І ссобливо боляче усвідомлювати, що та ж таки громадськість знає і шанує артистку передусім як незрівнянну інтерпретаторку партії Одарки в безсмертному «Запорожці за Дунаєм». Справді, у парі з постійним партнером Іваном Паторжинським вона дала нове прочитання опері, що зоритиме й прийдешнім поколінням виконавців, однак ніколи не вважала свою Одарку коронною в репертуарі, що обіймав 60 партій. Але якщо цей образ, створений на призаході творчого життя, справив на сучасників таке сильне враження, то які ж були інші 59, що їх вона створила на сцені в роки молодості й творчої зрілості? Не менш талановиті. Ось спогад Івана Семеновича Козловського, учасника постановки Монюшкової «Гальки» на харківській оперній сцені: «Мені привелося співати в цій незабутній виставі партію вірного друга Гальки, закоханого в неї сільського юнака Йонтека. Вистава була надзвичайно хвилюючою. Вокальний образ Гальки у виконанні Марії Іванівни вражав, чарував, захоплював рідкісною поетичністю. Вона співала за гірку долю закоханої Гальки, про соціальну несправедливість. Не метушилася, не кидалася на сцені, а співала, і — о диво! — це вражало так сильно, що навіть суфлер забував подавати нам текст, а ми, як зачаровані, слухали, забувши за все».

Нелегкі зусилля співачки-патріотки по пропаганді національної опери не увінчалися б перемогою, аби вона не була наділена винятковим вокально-сценічним хистом і сильною волею. Часто себе запитую: чому її героїні Гулака-Артемовського, Лисенка, Аркаса, Вахнянина, Козаченка, Січинського, Лятошинського, Вериківського такі глибоко українські, а Бородіна, Чайковського, Направника, Даргомижського — російські, Верді, Пуччіні, Леонкавалло, Масканьї — італійські, Бетховена, Вагнера — німецькі, Бізе, Мейєрбера, Массне, Оффенбаха — французькі? І доходжу висновку: тому, що достоту спізнавши душу власного народу, артистка силою могутнього таланту переймалася почуттями героїнь інших народів.

Україну Марія Іванівна любила палко і воліла їй віддати все, що мала в серці. Не випадково, коли 1927 року в складі делегації радянських майстрів культури вона виступила в концертах на Міжнародній музичній виставці у Франкфурті-на-Майні, керівництво місцевої опери, зачароване її голосом, благало її хоч на рік залишитися солісткою, — відмовилася категорично, бо почувалася вкрай потрібною на рідній землі.

Звідки це в неї — і висока культура співу, і бездоганний артистизм, і справжній патріотизм?

Батьки подарували їй дивний голос і любов до народної пісні. Регент церковного хору, а згодом педагог із вокалу Марія Павлівна Алексєєва-Юневич, у котрої три роки провчилася в Київському музичному училищі, втаємничила Марію Іванівну в секрети співу — музикального, кантиленного, завжди естетично прекрасного і одухотвореного, який змушував глядачів і слухачів забувати про її фізичну повноту. А патріотизм у ній загартували Микола Садовський, Олександр Кошиць, Лесь Курбас. Саме Олександр Антонович Кошиць, який став диригентом стаціонарного українського театру в Києві, очолюваного Миколою Садовським, запросив 20-річну випускницю училища Марію Литвиненко до складу трупи. Миколу Карповича схвилював голос юної співачки, а коли її Наталку почув Микола Віталійович Лисенко 8 вересня 1912 року, вражено вигукнув: «Спасибі, тобі, доню, саме такою я і мріяв почути Наталку!». А згодом, проводжаючи її 1914 року до петроградської Музичної драми, немов напророчив: «Їдь, мала. Тобі вже треба більшого простору, а цього ми зараз дати не можемо. Зростай, вдосконалюйся, мужній і не забувай рідної сторони. Буде колись і на Україні велика оперна сцена!».

Усього два роки пробула Марія Іванівна в Петрограді. І хоч мала величезний успіх у публіки, хоч хвалили її музичні критики, з пієтетом відгукувалися про її талант Федір Шаляпін і Леонід Собінов, вона 1916 року залишає місто на Неві і повертається до Києва, де працює в місцевій опері і в театрі Садовського. А коли 1919 року організувався Другий міський київський музичний театр, виконує тут партії Наталки і Дідони. Цього ж року разом з Лесем Курбасом, Анатолем Петрицьким, Яковом Степовим, диригентом Петром Гончаровим і балетмейстером Михайлом Мордкіним засновує Українську музичну драму і в прем'єрі «Утопленої» Лисенка виконує роль Панночки. Другою прем'єрою мала стати «Галька», одноіменну партію в якій підготувала з Курбасом і Гончаровим. У цій виставі згодився співати партію Йонтека Леонід Собінов, але вистава не відбулася — у Київ увійшли денікінці.

Згодом, разом з чоловіком Григорієм Вольгемутом Марія Іванівна організовує Українську державну районну оперу і співає для робітників, селян, інтелігенції, солдатів. «Я забула, що таке втома, так хотілося співати для свого рідного слухача», — знаходжу в спогадах артистки.

1920 року Марія Іванівна організовує Перший трудовий кооператив українських артистів із центром у Вінниці, де йдуть опери Лисенка, Монюшка, Чайковського, Даргомижського, Верді, Гуно, Пуччіні... Багато міст об'їздив цей невеличкий колектив ентузіастів, знайомлячи тисячі людей із шедеврами світової музики. У Вінниці Марія Іванівна розпочинає і педагогічну діяльність у народній консерваторії.

І знову напівголодний, напівхолодний Київ, до якого повертається 1922 року, де прагне нести з оперної сцени рідне слово, але керівництво театру її ніби й не чує. І тоді вона дає згоду стати солісткою російської Харківської опери, але з умовою, що половину свого репертуару співатиме українською мовою. І домоглася свого. І чи не завдяки їй 3 жовтня 1925 року оперою «Сорочинський ярмарок» Мусоргського відкрився в Харкові перший Український державний театр опери та балету? З винятковим успіхом вона співала партії Ярославни в «Князі Ігорі», Марти в «Долині» д'Альберта, Одарки в «Купалі» Вахнянина, Турандот в одноіменній опері Пуччіні. В Харкові відбулися історичні постановки «Запорожця за Дунаєм» за участю Панаса Саксаганського, Марії Литвиненко-Вольгемут, Івана Козловського.

До рідного Києва співачка повертається 1935 року, пожинає тріумф під час Першої декади українського мистецтва і літератури в Москві в березні 1935 року, виконуючи партію Одарки («Запорожець за Дунаєм»), у концертах української пісні.

У день свого 50-річного ювілею артистка зронила: «Я дочка народу і самовіддано, як тільки могла, служила йому. Мистецтво я люблю над усе на світі, все життя віддала сцені».

А чи такою ж любов'ю за любов відплатив співачці наш народ? Чи такою ж невситимою любов'ю до музичного мистецтва, до сцени, до слухачів живуть сьогодні у важкі для України дні солістки харківського, київського оперних театрів?

Микола КАГАРЛИЦЬКИЙ, письменник.

Слово рідне

СИБІРСЬКІ УКРАЇ

П'яту зиму зустрів я в Новосибірську. Вже й люті морози мені, вихідцеві із Західної України, не так дошкуляють, і люди тутешні не здаються такими суворими. Вже зовсім ніби звикся, а... чогось, відчуваю, бракує. Чогось нашого, рідного, і українського.

Їдучи у відрядження, бачу написи на дорожніх покажчиках — Чернігівка, Харків'янка... Це — села. А є в сусідній Омській області цілі «українські» райони — Полтавський, Одеський... А ось у самому Новосибірську не на видноті, так би мовити, наш брат. І тому ви можете зрозуміти моє щире здивування, коли одного разу почув: «Якою мовою розмовлятимемо, добродію!» Промовляв до мене, як потім з'ясувалося, Іосаф Ладенко, професор Новосибірського інституту філософії і права, голова місцевої організації Товариства української мови імені Т. Шевченка «Просвіта».

ДОВІДКА. Іосаф Семенович Ладенко народився у Харкові. Під час війни залишився без батьків, виховували бабуся і старша сестра. У сорок третьому спіткало нове горе: бавився запалом від снаряда — і залишився без очей. Спочатку три роки сидів удома, потім за сім літ закінчив дев'ять класів. Середню освіту здобув у Саратові. Вступив до Московського університету на філософський факультет. Потім аспірантура, викладацька робота у вузах Сибіру. У Новосибірському інституті філософії і права займається нині, як сам сказав, і філософією, і кібернетикою, і всілякими іншими складними нетрадиційними справами. Він — лідер новосибірських українців...

— Іосафе Семеновичу, ви стільки років прожили в Сибіру, що можете вважати себе сибіряком...

— Ні в якому разі! Я — українець. Був ним і залишуся. Я маю постійні зв'язки з Україною, часто буваю в Києві, Харкові, Одесі, Чернігові, маю там друзів, з якими спілкуюся. Три роки тому, як тільки відбулася установча конференція Товариства української мови, мене одразу ж про це повідомили і навіть надіслали статут. Я ознайомив з ним багатьох земляків. Ми порадились і наприкінці листопада вісімдесят дев'ятого року скликали установчі збори, заснували новосибірський осередок Товариства. Прийняли декларацію щодо подальших планів і нашої мети.

— І як виходить на ділі?

— У тому-то й справа, що не все так сталося, як гадалося. Більше того: наше товариство до цього часу не зареєстроване. А це означає, що ми не можемо поки що розраховувати не те що на якісь значні акції, а навіть, бодай, на невеличке власне приміщення. Не один раз зверталися з цього приводу до «інстанцій», але ні мер міста І. Індінок, ні інші функціонери не бажають вирішувати наше питання. Недавно я привіз з Києва листа — від голови Товариства до депутатів нашої міськради. Обіцяли розібратися, та поки що тихо.

— Будь ласка, кілька слів про членів вашого осередку...

— Спочатку до нас звернулося дуже багато людей, записалося понад чотириста осіб. Та, на жаль, на той час у нас ще не було членських квитків, не було, як і немає, постійного місця для зібрань, ні, бодай, слабенької інформаційної служби. А воно ж, знаєте, коли така нерозбериха, коли немає людей чим «зв'язати», починається розлад. Залишилися, так би мовити, найстійкіші. Це журналісти й науковці, кульпрацівники й геологи, вчителі й медики... Ми часто збираємося, співаємо українських пісень, читаємо Кобзареві вірші, а на завершення — чай з пирогами. Нам цікаво...

— Цим і обмежуєтесь?

— Ми вбачаємо головне своє завдання в тому, щоб не дати українцям, котрих доля закинула до Сибіру, забути рідну мову. А хто забув чи не зміг навчитися, — відновити знання й навчити. Від знання мови шлях веде до пізнання української національної культури, рідної історії, до духовних цінностей свого народу, отже, до збереження нерозривних зв'язків з Батьківщиною. Навчаємо мови і дітей українців.

— Мабуть, Іосафе Семеновичу, це все не так просто робити? Проблем вистачає?

— Ще б пак! Мало, скажу найперше, підручників. Оце недавно привіз з Києва три букварі, двадцять самовчителів Івана Ющука «Я выучу украинский язык» — оце і все. Навіть на заняття із студентами не вистачає.

— Невже сибірські студенти вчать українську мову?

— Не всі, звичайно. Але хто бажає — для них читається спецкурс. А ще в інституті є студентський клуб «Гаудеамус», де збирається молодь, якій подобається мелодійність української мови, її смислове багатство. Більшість із них — діти українців (першого покоління переселенців), які не знають мови. Вивчають її, вивчають історію українського народу, його традиції...

— «Стандартне» запитання: які у вас плани на майбутнє?

— Щонайперше — вирішити питання з приміщенням. Нам не потрібний палац, влаштує й невелике приміщення з телефоном, де можна влаштувати інформаційний центр, невеличку «канцелярію». А вже потім можна й, як мовиться, розвернутися. Ми готуємо для широкої аудиторії (не лише для українців) цикл публічних лекцій з історії України. З реальної історії. Адже та, що в шкільних підручниках, — брехня. Все там неправда: і про союз України з Росією, і про Полтавську битву, і про все інше. А крім того, багато про що зовсім «забуто». Про те, зокрема, як свого часу Росія з Польщею ділили Україну, як у спілці українське повстання придушували... Великодержавники завжди послуговувалися брехнею й перекручуваннями. А хіба ж такими методами можна налагодити справжню дружбу між Україною й Росією?

Другий наш визначальний напрям — оволодіння культурними національними надбаннями. Відродження культури має принципове значення: якщо народ культурний, то він поважатиме і себе, і інших. Якщо ж йому

...ЮБОВІ

...-Вольгемут

...а Литвиненко до складу труп... ...у Карповича схвилював голос ...співачки, а коли її Наталку по... ...Микола Віталійович Лисенко 8 ...ня 1912 року, вражено вигук... «Спасибі, тобі, доню, саме та... і мріяв почути Наталку!». А ...и, проводжаючи її 1914 року ...трградської Музичної драми, ... напророчив: «Ідь, мала. Тобі ...реба більшого простору, а цьо... зараз дати не можемо. Зрос... ...досконалюйся, мужній і не за... ...рідної сторони. Буде колись і ...раїні велика оперна сцена!».

...го два роки пробула Марія Іва... в Петрограді. І хоч мала вели... ...успіх у публіки, хоч хвалили ...ичні критики, з пієтетом відгу... ...ся про її талант Федір Шаля... ...Леонід Собінов, вона 1916 року ...ає місто на Неві і повертаєть... ...Києва, де працює в місцевій ...і в театрі Садовського. А коли ...року організувався Другий мі... ...київський музичний театр, ви... ...тут партії Наталки і Дідони. ...ж року разом з Лесем Курба... ...Анатолем Петрицьким, Яковом ...им, диригентом Петром Гон... ...м і балетмейстером Михайлом ...ніним засновує Українську му... ...у драму і в прем'єрі «Утопле... ...Лисенка виконує роль Панноч... ...ругою прем'єрою мала стати ...ка», одноіменну партію в якій ...увала з Курбасом і Гончаро... ...ції вистави згодився співати ...Йонтека Леонід Собінов, але ...а не відбулася — у Київ уві... ...деникінці.

...дом, разом з чоловіком Григо... ...ольгемутом Марія Іванівна ор... ...ує Українську державну ра... ...оперу і співає для робітників, ...інтелігенції, солдатів. «Я за... ...що таке втома, так хотілося ...для свого рідного слухача», ...ходжу в спогадах артистки.

...0 року Марія Іванівна органі... ...Перший трудовий кооператив ...ських артистів із центром у ...і, де йдуть опери Лисенка, ...ка, Чайковського, Даргомиж... ...Верді, Гуно, Пуччіні... Бага... ...объїздив цей невеликий ко... ...ентузіастів, знайомлячи тися... ...дей із шедеврами світової му... ...у Вінниці Марія Іванівна роз... ...є і педагогічну діяльність у ...ій консерваторії.

І знову напівголодний, напівхолодний Київ; до якого повертається 1922 року, де прагне нести з оперної сцени рідне слово, але керівництво театру її нібн й не чує. І тоді вона дає згоду стати солісткою російської Харківської опери, але з умовою, що половину свого репертуару співатиме українською мовою. І домоглася свого. І чи не завдяки їй 3 жовтня 1925 року оперою «Сорочинський ярмарок» Мусоргського відкрився в Харкові перший Український державний театр опери та балету? З винятковим успіхом вона співала партії Ярославни в «Князі Ігорі», Марти в «Долині» д'Альберта, Одарки в «Купалі» Вахнянина, Турандот в одноіменній опері Пуччіні. В Харкові відбулися історичні постановки «Запорожця за Дунаєм» за участю Панаса Саксаганського, Марії Литвиненко-Вольгемут, Івана Козловського.

До рідного Києва співачка повертається 1935 року, пожинає тріумф під час Першої декади українського мистецтва і літератури в Москві в березні 1935 року, виконуючи партію Одарки («Запорожець за Дунаєм»), у концертах української пісні.

У день свого 50-річного ювілею артистка зронила: «Я дочка народу і самовіддано, як тільки могла, служила йому. Мистецтво я люблю над усе на світі, все життя віддала сцені».

А чи такою ж любов'ю за любов відплатив співачці наш народ? Чи такою ж невситимою любов'ю до музичного мистецтва, до сцени, до слухачів живуть сьогодні у важкі для України дні солістки харківського, київського оперних театрів?

Микола КАГАРЛИЦЬКИЙ,
письменник.

ГОЛОВНИЙ — ВІН І В АФРИЦІ ГОЛОВНИЙ

Чи не з цього правила виходило Міністерство праці України, встановлюючи розміри зарплати працівникам театрів? Судіть самі: постановою № 95 від 24 жовтня минулого року передбачено впорядкувати заробітну плату працівникам культури та архівів України, водночас підвищивши її. Що ж, давно чекали. Але поряд із задоволенням — серйозні занепокоєння театральних діячів респуб...

— ...й нормати...ний акт, — вважає Сергій Данченко, голова Спілки театральних діячів України, — регламентує розподіл підвищеної зарплати діячам культури так, що вносить розлад у роботу творчих колективів.

Сергій Володимирович наводить цікаві своєю абсурдністю положення документа. Хоча б таке: усі творчі посади з добавкою «головний» мають однаковий рівень зарплати. ...віднос... — головний ти...режи...р чи головний диригент, головний концертмейстер чи головний інженер. Начеб не зрозуміло, що мають вони зовсім різні навантаження, скажімо, в опері чи в драм... Не кажу... вже про те, що ...овний ...женер, як мовиться, зовсім з іншої опери.

Ніхто не ставить під сумнів старання цих людей у царстві Мельпомени. Кожен з них несе свій хрест. Та й без адміністративних накладок щодо зарплати в бюджетних організаціях не обійтись. Але ж, даруйте, не настільки! Тим паче, в багатьох театрах свого часу проводився цікавий експеримент: колективи отримували певну самостійність, а звідси і можливість з фонду економії зарплати заохочувати таланти, і це дало позитивні наслідки. Одначе нині, крім театралів, про експеримент майже ніхто не згадує. Починається нова хвиля звикання до монотонних бюрократичних регламентацій, котра нівелює навіть те незначне заохочення справжніх талантів, яке почасти пробивало собі дорогу.

— Причина цьому, — продовжує Сергій Володимирович, — стара система підготовки відповідних документів, коли думка творчих працівників просто не враховується.

— Даруйте, але ж у постанові зазначено: погоджено з Мінкультури України.

— Справа в тому, що Міністерство культури було змушене дати «добро», щоб не гальмувати питання з підвищенням зарплати. Інакше документ пустили б ще на одне коло доопрацювання не на один місяць.

Нещодавно на пленумі Спілки театральних діячів України було підготовлено й відправлено листи до Верховної Ради та Кабінету міністрів з проханням переглянути постанову Мінпраці. Як вирішиться її доля, поки що невідомо. Тільки хочеться, щоб надалі подібні документи не готувалися келійно. Розробляючи їх, повинна насамперед враховуватися думка людей, роботу яких оцінюватимуть.

Володимир ТЕТЕРУК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Монастирські цінності, церковні та літературні раритети також є власністю Греції. Вивозити їх категорично заборонено.

— На зворотному шляху митники зазирають у щонайменшу шпарку. Мене заздалегідь попередили: контрабанда карається солідним штрафом або ж десятьма роками ув'язнення. Про випадок із співвітчизником оповістили спеціальним циркуляром усі монастирі. Той, попри застерогу, намагався, мовою юриспруденції, «вивезти інкунабули в особливо великих обсягах». Спіймали на гарячому... І хоч умови утримання у грецькій в'язниці незрівнянно кращі, ніж у Союзі на волі, десять років, згодьтеся, чималий життєвий відрізок. Але чим зарадиш, бачачи, в якому хаосі і безладді зберігаються книги?! Багато манускриптів зотліло, інші чекає така ж доля. Приходять якось греки, подають старовинні зшитки:

— Візьміть... Літери ваші.

Розгортаємо: на цупкому папері — церковнослов'янські титла. Подякували, а вони зраділо:

— Ми ще принесемо, бо погано в печах горять.

Ризикував і я, застромивши за халяву рідкісну дореволюційну брошуру «Житіє Варвари - великомучениці». Хвалити Бога, минулося. А на румуно-радянському кордоні наші митники прискіпалися до «Житія»:

— Чиє?

— Варвари - великомучениці.

— А коли вона жила? Не антирадянщиця?!

Отець Мелетій змовкає, подумки повертаючись до тих тридцяти радянсько-грецьких ченців, котрі, по суті, перебувають в ізоляції. У болгарському монастирі «Зограф» пожильців ще менше: десятеро, та й ті кволі. Ще один слов'янський осідок — сербський «Хиландар» тримається особливо, рівняючись на грецькі.

Афон неспроста називають «чернечою республікою», до складу якої входять 20 монастирів, із них — 8 штатних і 12 гуртожиткових, 12 скитів, 600 пустельницьких келій і калив. У штатних монастирях вільгітніше, ніж у гуртожиткових, де пожильці не мають нічого з власності. Одяг і трапеза — спільні і для всіх однакові. Вважають, у таких осідках торується шлях на небо, життя зберігає справжній відблиск життя апостольських часів, дух істинно Христовий. За розмірами і чисельністю братії скити не поступаються монастирям, але називаються так тому, що перебувають на землі і підпорядковуються грецьким монастирям. Крім того, є келіоти: маленька община із старцем на чолі. Дисципліна тут найсуворіша, оскільки всі іноки на видноті і постійно зайняті. Якщо чернець волів усамітнитися, він може викупити у монастиря келію, уклавши омологію (купчу). Після смерті навчителя помешкання успадковують його учні. Третій ступінь подвижництва — каливити-сіроманці, котрі не мають ні постійного житла, ні грошей, ні окрайця насущника. Живуть вони з жебрів. Вирятовує пустельників тамтешній клімат: літо на Афоні триває більш як півроку.

За афонським церковним статутом послушник, інок, мантійний монах після навечірні і відпусту мусять виконати келійне правило: «протягнути» певну кількість чоток з пок... ...ник на кожн... ...їх сто) чита... ...ву. Таких м... ...лошує 400, ...зи «протягу... ...хреста до х... ...доземними ... ...форний мон... ...мантійний — ...12 чоток.

— На А... ...ме на Возн... ...отож випал... ...ти у Пант... ...монастирі. ...болгарськом... ...церковносло... ...зрозуміла в... ...бувається з... ...часом. Зран... ...середньоєвро... ...всеношна й ...

Шлях. Іст...

...за ними — ...години закін... ...вують... обі... ...сухе вино. ...на вибір. Аф... ...ноградникам... ...тикують вин... ...не тамує сп... ...дають за ст... ...А от всеноц... ...22-і години ...Без перерв. ...го за рахуно... ...тонного спів...

...А вивільн... ...віддавав її ... ...стирів. Зокр... ...що у скиті «... ...ред турецьк... ...року мешкал...

З огляду ... ...цький монас... ...рсе», певно, ...цією. Над у... ...святий прихи... ...преподобним ... ...каючи слави... ...шуковував ві... ...ті з Божою і... ...стримчак з п... ...«не може сх... ...що стоїть на... ...ри», так і С... ...афонський му... ...мірився зно... ...ласвіта, як п... ...моне! Не зал... ...ця. Я прослі... ...слугуватимес... ...тлом!» Анахо... ...чив кілька с... ...що зависли ... ...бескидом. Бу... ...го не наваж... ...ти наріжний ... ...і висота, і з... ...землетруси. ...із Симонов... ...несучи в одн... ...в другій — ...спіткнувся і ...зодню. Враж... ...випадком, ма... ...преподобному... ...смертні поча... ...ру? Як добре... ...стали до нь... ...тайки благав ... ...ступництва. ...через кілька ...вийшов неуп... ...ник з непрол...

(Закінчення. Початок у № 247 за 25 грудня 1991 року).

...кілька ...го осе... ...с звер... ...людей, ...отирис... ...на той ...о член... ...но, як і ...я для ...служби.

Навчаємо мови і дітей українців.

— **Мабуть, Іосафе Семеновичу, це все не так просто робити? Проблем вистачає?**

— Ще б пак! Мало, скажу найперше, підручників.

ням. Нам не потрібний палац, влаштує й невелике приміщення з телефоном, де можна влаштувати інформаційний центр, невеличку «канцелярію». А вже потім можна й, як мовиться, розвернутися. Ми готуємо для

...втов...чу...ь ...о...у, що він, як ...ний, «великий» і «покликаний історією», то тут годі чекати чогось доброго. Це добре видно на прикладі російських шовіністів. Нормалізація культурного життя залежатиме від того, як усі народи, що населяють Росію, серед них і українці, працюватимуть на її культуру.

не може. Якби залишилася імперія з московським центром — добра не було б нікому — ні українцям, ні самим росіянам, ні всім іншим. Україна зуміла врешті-решт вирватися на шлях самостійності. Українську мову забороняли царі й можновладці (Олександр II — «визволитель»), за брежнєвих-хрущових мова не заборонялася офіційно, та, скажімо, в Харкові і Чернігові залишилося по кілька українських шкіл. А нині? Навіть у російському парламенті є такі, котрі речуть: «Кто такие украинцы? Это часть русского народа. А Украина — часть России. И что это они там какой-то суверенитет придумали?» Ці великодержавники, маскуючись, нацьковують росіян на українців і навпаки. Це дуже хитра й підла політика. Я дуже був здивований, що навіть Солженіцин виступив з подібними заявами. А здавалося — розумна людина...

Я впевнений: сьогодні Україна — на правильному шляху. Процеси, які у ній відбуваються, незворотні. І можна найближчим часом сподіватися на конкретні хороші результати. І ми, сибірські українці, чим зможемо — допомагатимемо своїй Батьківщині стати справді незалежною, квітучою і щасливою.

— **Дякую за розмову!**

Бесіду вів Ігор МЕЛЬНИЧУК,
військовий журналіст.

Новосибірськ.

Слово рідне

...ІРСЬКІ УКРАЇНЦІ

...и така ...ає лю... ...очина... ...кийсі. ...кіші. ...уковці, ...еологи, ...и час... ...о ук... ...чаємо ...завер... ...рогами.

...сь?

...оловне ..., щоб ...котрих ...Сибіру, ...А хто ...и ...ній нав... ...шлях ...ської ..., рід... ..., отже, ...ими

Оце недавно привіз з Києва три букварі, двадцять самовчителів Івана Ющука «Я выучу украинский язык» — оце і все. Навіть на заняття із студентами не вистачає.

— **Невже сибірські студенти вчать українську мову?**

— Не всі, звичайно. Але хто бажає — для них читається спецкурс. А ще в інституті є студентський клуб «Гаудеамус», де збирається молодь, якій подобається мелодійність української мови, її смислове багатство. Більшість із них — діти українців (першого покоління переселенців), які не знають мови. Вивчають її, вивчають історію українського народу, його традиції...

— **«Стандартне» запитання: які у вас плани на майбутнє?**

— Щонайперше — вирішити питання з приміщен...

широкої аудиторії (не лише для українців) цикл публічних лекцій з історії України. З реальної історії. Адже та, що в шкільних підручниках, — брехня. Все там неправда: і про союз України з Росією, і про Полтавську битву, і про все інше. А крім того, багато про що зовсім «забуто». Про те, зокрема, як свого часу Росія з Польщею ділили Україну, як у спілці українське повстання придушували... Великодержавники завжди послуговувалися брехнею й перекручуваннями. А хіба ж такими методами можна налагодити справжню дружбу між Україною й Росією?

Другий наш визначальний напрям — оволодіння культурними національними надбаннями. Відродження культури має принципове значення: якщо народ культурний, то він поважатиме і себе, і інших. Якщо ж йому

— **Іосафе Семеновичу, у Сибіру є цілі українські села. Чи думаєте ви якось працювати з тими людьми?**

— Так, українців тут справді багато. І давні «столипінці», і вислані у тридцяті роки, і направлені на роботу. Багато з них, на жаль, вже й не пам'ятають української мови. А їхні діти? Важко їх навчити, потрібне мовне середовище, постійне спілкування. І наше товариство поки що мало чим може допомогти. Книги — це ще далеко не все. Потрібне, повторюю, живе спілкування. Дітям треба бувати на Україні, і якомога частіше й довше. А де взяти гроші? Ми не зареєстровані, не маємо свого рахунку — можливо, знайшлися б багаті меценати...

— **Іосафе Семеновичу, ваше ставлення до незалежності України...**

— Тут двох думок бути

…ЮВНИЙ — ВІН …РИЦІ ГОЛОВНИЙ

…равила ви-
…тво праці
…оючи роз-
…рацівникам
…ами: поста-
… 24 жовт-
… передбаче-
… заробітну
… культури
…, водночас
…о ж, давно
…д із задо-
…зні занепо-
…их діячів

…ний акт.
… Данченко,
…ральних ді-
… регламен-
…щеної зар-
…ьтури так,
…д у робо-
…ивів.

…ирович на-
…ю абсурд-
…документа.
… творчі по-
…«головний»
…рівень зар-
… — голов-
… головний
… концерт-
…й інженер.
…о, що ма-
…зні наван-
…в опері чи
… вже про
…енер, як
…іншої опе-

… під сум-
…людей у
…и. Кожен
…ест. Та й
…их накла-
…в бюджет-
… обійтись.
…е настіль-
…гатьох те-
…проводився
…т: колек-

тиви отримували певну самостійність, а звідси і можливість з фонду економії зарплати заохочувати таланти, і це дало позитивні наслідки. Одначе нині, крім театралів, про експеримент майже ніхто не згадує. Починається нова хвиля звикання до монотонних бюрократичних регламентацій, котра нівелює навіть те незначне заохочення справжніх талантів, яке почасти пробивало собі дорогу.

— Причина цьому, — продовжує Сергій Володимирович, — стара система підготовки відповідних документів, коли думка творчих працівників просто не враховується.

— Даруйте, але ж у постанові зазначено: погоджено з Мінкультури України.

— Справа в тому, що Міністерство культури було змушене дати «добро», щоб не гальмувати питання з підвищенням зарплати. Інакше документ пустили б ще на одне коло доопрацювання не на один місяць.

Нещодавно на пленумі Спілки театральних діячів України було підготовлено й відправлено листи до Верховної Ради та Кабінету міністрів з проханням переглянути постанову Мінпраці. Як вирішиться її доля, поки що невідомо. Тільки хочеться, щоб надалі подібні документи не готувалися келійно. Розробляючи їх, повинна насамперед враховуватися думка людей, роботу яких оцінюватимуть.

Володимир ТЕТЕРУК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

…у, що
…ий, «вели-
…історією»,
…и чогось
… видно на
…х шовініс-
… культур-
…атиме від
…и, що на-
…ред них і
…имуть на

…ДІ

…новичу, у
…їнські се-
…зи якось
… людьми?

…нців тут
…авні «сто-
…і у трид-
…равлені на
… них, на
…ам'ятають
… А їхні ді-
…пити, по-
…редовище,
…ня. І на-
…и що ма-
…допомогти.
…далеко не
…овторюсь,
…Дітям тре-
…ні, і яко-
…ше. А де
… зареєст-
… свого ра-
… знайшли-
…ги…
…меновичу,
… незалеж-

…мок бути

не може. Якби залишилася імперія з московським центром — добра не було б нікому — ні українцям, ні самим росіянам, ні всім іншим. Україна зуміла врешті-решт вирватися на шлях самостійності. Українську мову забороняли царі й можновладці (Олександр II — «визволитель»), за брежнєвих-хрущових мова не заборонялася офіційно, та, скажімо, в Харкові і Чернігові залишилося по кілька українських шкіл. А нині? Навіть у російському парламенті є такі, котрі речуть: «Кто такие украинцы? Это часть русского народа. А Украина — часть России. И что это они там какой-то суверенитет придумали?» Ці великодержавники, маскуючись, нацьковують росіян на українців і навпаки. Це дуже хитра й підла політика. Я дуже був здивований, що навіть Солженіцин виступив з подібними заявами. А здавалося — розумна людина…

Я впевнений: сьогодні Україна — на правильному шляху. Процеси, які у ній відбуваються, незворотні. І можна найближчим часом сподіватися на конкретні хороші результати. І ми, сибірські українці, чим зможемо — допомагатимемо своїй Батьківщині стати справді незалежною, квітучою і щасливою.

— **Дякую за розмову!**

Бесіду вів
Ігор МЕЛЬНИЧУК,
військовий журналіст.
Новосибірськ.

Шлях. Істина. Життя

ПІЛІГРИМ

(Закінчення. Початок у № 247 за 25 грудня 1991 року).

Монастирські цінності, церковні та літературні раритети також є власністю Греції. Вивозити їх категорично заборонено.

— На зворотному шляху митники зазирають у щонайменшу шпарку. Мене заздалегідь попередили: контрабанда карається солідним штрафом або ж десятьма роками ув'язнення. Про випадок із співвітчизником оповістили спеціальним циркуляром усі монастирі. Той, попри засторогу, намагався, мовою юриспруденції, «вивезти інкунабули в особливо великих обсягах». Спіймали на гарячому… І хоч умови утримання у грецькій в'язниці незрівнянно кращі, ніж у Союзі на волі, десять років, згодьтеся, чималий життєвий відрізок. Але чим зарадиш, бачачи, в якому хаосі і безладді зберігаються книги?! Багато манускриптів зотліло, інші чекає така ж доля. Приходять якось греки, подають старовинні зшитки:

— Візьміть… Літери ваші.

Розгортаємо: на цупкому папері — церковнослов'янські титла. Подякували, а вони зраділо:

— Ми ще принесемо, бо погано в печах горять.

Ризикував і я, застромивши за халяву рідкісну дореволюційну брошуру «Житіє Варвари - великомучениці». Хвалити Бога, минулося. А на румуно-радянському кордоні наші митники прискіпалися до «Житія»:

— Чиє?

— Варвари - великомучениці.

— А коли вона жила? Не антирадянщиця?!

Отець Мелетій змовкає, подумки повертаючись до тих тридцяти радянсько-грецьких ченців, котрі, по суті, перебувають в ізоляції. У болгарському монастирі «Зограф» пожильців ще менше: десятеро, та й ті кволі. Ще один слов'янський осідок — сербський «Хиландар» тримається осібно, рівняючись на грецькі.

Афон неспроста називають «чернечою республікою», до складу якої входять 20 монастирів, із них — 8 штатних і 12 гуртожиткових, 12 скитів, 600 пустельницьких келій і калив. У штатних монастирях вільгітніше, ніж у гуртожиткових, де пожильці не мають нічого з власності. Одяг і трапеза — спільні і для всіх однакові. Вважають, у таких осідках торується шлях на небо, життя зберігає справжній відблиск життя апостольських часів, дух істинно Христовий. За розмірами і чисельністю братії скити не поступаються монастирям, але називаються так тому, що перебувають на землі і підпорядковуються грецьким монастирям. Крім того, є келіоти: маленька община із старцем на чолі. Дисципліна тут найсуворіша, оскільки всі іноки на видноті і постійно зайняті. Якщо чернець воліє усамітнитися, він може викупити у монастиря келію, уклавши омологію (купчу). Після смерті навчителя помешкання успадковують його учні. Третій ступінь подвижництва — каливити-сіроманці, котрі не мають ні постійного житла, ні грошей, ні окрайця насущника. Живуть вони з жебрів. Вирятовує пустельників тамтешній клімат: літо на Афоні триває більш як півроку.

За афонським церковним статутом послушник, інок, мантійний монах після навечірні і відпусту мусять виконати келійне правило: «протягнути» певну кількість чоток з поклонами. Послушник на кожній намистинці (а їх сто) читає коротку молитву. Таких молитов він виголошує 400, тобто чотири рази «протягує» силянку від хреста до хреста з десятьма доземними поклонами. Рясофорний монах — 6 чоток, мантійний — 8 і схимонах — 12 чоток.

— На Афон потрапив саме на Вознесіння і Трійцю, отож випала нагода правити у Пантелеймонівському монастирі. Перегодом — у болгарському і грецькому: церковнослов'янська мова зрозуміла всім. Служба відбувається за візантійським часом. Зранку (о третій за середньоєвропейським) — всеношна й утреня. Одразу за ними — Літургія. До 9-ї години закінчують і влаштовують… обід. На столі — сухе вино. Біле, червоне — на вибір. Афон оповитий виноградниками, тому й практикують винокурні, бо вода не тамує спрагу. Вдруге сідають за стіл після вечірні. А от всеношна у грецьких монастирях — справжня: з 22-ї години до 9-ї ранку. Без перерв. Домагаються цього за рахунок довгого монотонного співу.

А вивільнялася часина, віддавав її обходинам монастирів. Зокрема, дізнався, що у скиті «Чорний Вир» перед турецькою війною 1829 року мешкало 30 українців.

З огляду архітектури грецький монастир «Симонопетро», певно, поза конкуренцією. Над урвищем височіє святий прихисток, заснований преподобним Симоном. Уникаючи слави, він довго підшуковував відлюддя. Нарешті з Божою поміччю надибав стрімчак з печерою. Проте «не може сховатися місто, що стоїть на верховині гори», так і Симона помітили афонські мужі. Тільки-но намірився знову податися галасвіта, як почув голос: «Симоне! Не залишай цього місця. Я прославлю його, ти ж слугуватимеш для нього світлом!» Анахорет навіч побачив кілька сліпучих зірок, що зависли над камінним бескидом. Будівничі ж довго не наважувалися закласти наріжний камінь: страхала і висота, і звичні на Афоні землетруси. Цієї миті один із Симонових послушників, несучи в одній руці глека, а в другій — кварту з вином, спіткнувсь і зірвавсь у безодню. Вражені трагічним випадком, майстри дорікали преподобному: «Бач, авво, смертні початки твого заміру? Як добре, що ми не пристали до нього». Симон потайки благав у Владичиці заступництва. І (о-о-о, диво!) через кілька хвилин потойбіч вийшов неушкоджений чашник з непролитим вином. Це й вирішило долю «Симонопетра», що в перекладі означає «Симонів камінь».

Лавра святого Афанасія — найголовніший монастир, на чиїх землях розташувалося близько 200 церков. Лаврське подвір'я прикрашає хрестильня, посеред якої — містка чаша з коштовного мармуру. В ній освячують воду на Богоз'явлення і, за звичаєм Святої гори, першого числа кожного місяця. На захід від Лаври проліг основний путівець на маківку Афона.

На самісінькому тім'ї гори за глибокої давнини спорудили невелику церкву на честь Преображення Господнього. Грімниця дотла спалила вікна і двері. Уразила навіть дві іконостасні ікони з литої міді. Тут — невелика водойма, що постійно повниться талим снігом та опадами. Правлять у піднебесному Божому домі лише на храмове свято — 19 серпня. З високсті Афон має вигляд хреста. Розколини гори уподобали принадні квіти «Нев'янучий квіт Божої Матері».

У багатьох монастирях до святинь занесені і братські усипальні.

— Ховають на Афоні за східним звичаєм, без домовини: зашивають у саван і неглибоко закопують. Через три роки небіжчика обстежують. Якщо залишилися одні кістки, то вважають, що чернець прожив благочестиво, і Бог прийняв його душу. Нетлінне тіло свідкує про недбалість. Останки закопують, безперестанку моляться і через три роки знову виставляють на оглядини. Якщо ж і після цього строку не сталося ніяких змін, мерця ховають подалі з очей у печері. Монастирські цвинтарі розташовуються у кімнатах-криптах. На кількаярусних полицях — збираниця черепів. На чолі кожного — ім'я, дата смерті. У грецькому монастирі «Ватопед» зберігаються кістки померлої братії упродовж шістнадцяти століть. Вічність!

Порівняно з нею життя отця Мелетія — спалах. З милості Божої не став інженером-будівельником. На рідній Кубані влаштувався паламарем. Райвійськком перед призовом «побажав» Єгоренку: «Служитимеш там, де забудеш і Бога, і церкву. Повернешся справжньою радянською людиною!» Внутрішні війська. Челябінськ-65: зона, зеки… З боку командування претензій до нього не було. Якби не записничок, що випав з нагрудної кишені гімнастерки. З молитвами. Врятував командир роти, взявши писарем. З його-то курячим почерком?!

У духовній семінарії Єгоренко, колишній воїн і комсомолець, у мирі — Валентин, прагнув якнайскорше висвятитись у ченці. Однак його духівник отець Кирило, нагороджений трьома наперсними хрестами, кілька років випробовував спудея і лише після цього благословив на постриг.

Після семінарії — послух у Свято-Успенській Почаївській Лаврі. Тут ієродиякон Мелетій заклав підмурівок школи Закону Божого з півторатисячним контингентом учнів, котрі залюбки «вчилися читать, писать через іжицю і ять». Він і зараз, на новому місці, часто згадує свій «патронаж» над Божою наукою.

…Гроші помалу танули: накупив гостинців братії. У магазині церковних аксесуарів очі розбіглися від достатку: од гудзиків до готових митр, сакосів. Зроду о. Мелетій не бачив такого розмаїття парчі, обцяткованої якими хоч хрестами: Папським, Мальтійським, Лоренським, трилисником… Власником крамниці виявився понтійський грек, колишній сухумчанин.

— Ара! Ара! — заплескав у долоні розчулений респектабельний торговець. Гукнув смаглявого підлітка з калькулятором у руці і вказав на стрункого чорноризця. — Відміряй йому золотої парчі. Кожен метр на 200 драхм дешевше.

Насамкінець о. Мелетій почастував свого помагача о. Мілівоє у найдорожчому фесалонікійському ресторані. Серб-емігрант ніяк не міг втямити, що за нього розплачується «бідний» українець: коли ж вони навчаться жити на західний взірець?!

Довге повернення на батьківщину. Через Софію, Бухарест…

— Зі столиці Румунії, аби не гайнувати добу, добрався до КПП «Сучава», звідки до Чернівців — рукою подати. Якихось 90 кілометрів… До каси: квитків катма. Та, на здивування моє і багатьох пасажирів, поїзд рушив… порожній.

Начальник залізничної станції, українець за походженням, зачепившись оком за чернечий однострій, кинув набігці:

— О-о-о, і попи їдуть? Треба, батюшко, «на лапу» кинути, а то кукурікатимеш тут довго.

Залишки доларів отець Мелетій обміняв на леї і в доважок вручив начальнику станції пляшку марочного грецького вина.

У серці горенило, мов отрутою, та потяг мчав його на Україну. У рідні Чернівці.

Володимир ЧОПЕНКО.
Чернівці.

Господа, мы рады предложить Вам сегодня за рубли:

АУКЦИОН НЕДВИЖИМОСТИ

3-комнатная квартира на Нивках, общ. пл. 55,7 кв. м, жилая пл. 41,6 кв. м, кухня 6,5 кв. м, есть телефон — 2,5 млн. руб; часть дома, Ленинградский р-н, п.Ново-Беличи — 70 000 руб.; дача в п.Глеваха, 1-этажный кирпичный дом — 340 000 руб.;
автомобиль "Топаз-Меркурий", 1985, б/у, пробег 40.000 км — 400 000 руб.; автомобиль "Таврия", новый — 320 000 руб.; автомобиль "Мерседес Бенц 280 СЕ", 1985, пробег 130.000 км — 650 000 руб.; автомобиль ГАЗ 24, 1978, кап.ремонт 1991, пробег 20.000 км — 800 000 руб.; автомобиль "Москвич 214121", новый — 500 000 руб.; автомобиль "Ниссан Блюберд", 1983, пробег 120.000 км — 220 000 руб.; автоприцеп "Каштан-2", новый — 20 000 руб.; багажник разборной для автомобиля ВАЗ 2108, 2109, 2121 (500 шт.) — 470 руб./шт.; палатка-багажник, авт. универ. "АП-1" — 10 000 руб.; минитрактор М-3, с прицепной тележкой и навесными агрегатами — 60 000 руб.; железнодорожный рефрижераторный вагон, ГДР — 400 000 руб.; резервуар для хранения нефтепродуктов Р-25, 25 куб.м — 20 000 руб.;
лодка металлическая разборная гребная "Романтика" — 3 000 руб.; плот спасательный, надувной, 6-местный, с надувным тентом — 8 500 руб.;
корпусная мебель "Гороскоп-443", отеч. — 38 000 руб.; диван-кровать МДК-139, отеч. (5 шт.) — 7 356 руб./шт.; уголок для отдыха "Затишок", отеч. (5 шт.) — 31 400 руб./шт.; кровать КТ-200, отеч. (100 шт.) — 5 024 руб./шт.; мягкий уголок импортн. (2 шт.) — 90 000 руб./шт.; жилая комната "Арджеш", импортн. — 270 000 руб.; кухня "Мифко", импортн. — 160 000 руб.; столовая Д-10, импортн. — 450 000 руб.; спальня "Мона Лиза", импортн. — 1 млн. руб.; мягкий уголок "Рустик", импортн. — 200 000 руб.; корпусная мебель "Лыбедь-2", б/у, выпуск 1984, отеч. — 42 000 руб.;
стереосателлитарная антенна, импортн. — 95 000 руб.; видеокомплекты: (двойка) "Gold Star" (4 шт.) — 170 000 руб./шт.; "Gold Star" (30 шт.) — 170 000 руб./шт.; видеомагнитофон "Орион Н 700 Е-У" — 63 000 руб. безнал.;
холодильники: "Кристалл" — 8 000 руб.; "Донбасс 316-3" (6 шт.) — 22 000 руб./шт.; "Снайге-2" — 23 000 руб.; телевизоры: "Нарру", импортн. — 42 000 руб.; "Славутич Ц 281" — 17 000 руб.; "Славутич 281 Д" — 15 000 руб.; стиральные машины: "Донбасс", "Рига-17М", "Волна-2МА", "Лыбедь" — от 5.000 руб. до 12 000 руб.; картофелерезка бытовая, отеч. (1000 шт.) — 92 руб./шт.;
пишущие машинки: электрон. "Ромашка" — 8 000 руб.; "Ромашка" — 9 500 руб.; портативная печатная машинка с лат. шрифтом — 6 500 руб.; телефаксы "Panasonic" KFX-50B (9 шт.) — 140 000 руб./шт.;
котел КС-ТГ-16 (60 шт.) — 12 000 тыс. руб/шт.; канистра стальная КС-20 (2000 шт.) — 400 руб./шт.; тормозные шланги переднего тормоза (1000 шт.) — 100 руб./шт. нал.; порошок для ксерокса, "Кэнон" p1215 (32 тубы) — 100 000 руб.; полистирол ударопрочный, УПМ 0508, белый, в гранулах (10 т) — 165 000 руб./т; краска автомобильная МЛ-1100, темно-серая, импортн. (200 кг) — 150 руб./кг; краска автомобильная МЛ-12, светло-серая, отеч. (1 бидон) — 150 руб./кг; плитка аллюминиевая декоративная, с гальванопокрытием 300х300 см (8000 шт.) — 7 руб./шт.; кирпич красный строительный двойной, марка М-75 (3000 шт.) — 13 200 руб.; фотообои: "Водопад" (17 компл.) — 650 руб./компл.; "Весенняя роща" (20 компл.) — 600 руб./компл.;
табак "Самсон", сырье, высший (1000 кг) — 200 000 руб.; плоды шиповника, сухие, южный берег Крыма (5 т) — 100 руб./кг.
А также: электробытовая техника, автопокрышки, трикотаж, спортивная обувь, сервизы, сантехника, швейные машинки.

Аукцион недвижимости желает Вам удачной покупки! Для Вас мы работаем без выходных.

Наши телефоны в Киеве:
224-14-98,
224-55-81,
224-82-36,
224-75-68.

МЕКРУБИ

МЕ ждународная
КРУ глосуточная
БИ ржа

Со своего компьютера через телефонную сеть Вы имеете возможность

ПРОДАТЬ, КУПИТЬ
ИЛИ ОБМЕНЯТЬ ТОВАР
НЕЗАВИСИМО ОТ ВАШЕГО
ГЕОГРАФИЧЕСКОГО
МЕСТОРАСПОЛОЖЕНИЯ

У сотен брокерских контор биржи "МЕКРУБИ"

Кроме всех атрибутов обычной биржи /торги и т.д./

Вы получите еще множество дополнительных услуг.

Биржевые операции осуществляются КРУГЛОСУТОЧНО.

БИРЖА "МЕК РУБИ"
ПРОДОЛЖАЕТ ПРОДАЖУ БРОКЕРСКИХ МЕСТ
по цене 500 тыс. рублей

Возможна оплата по частям.

Модем и программные средства Вы получите БЕСПЛАТНО.

Обращаем внимание на НОВЫЕ КОНТАКТНЫЕ ТЕЛЕФОНЫ биржи "МЕКРУБИ"

в г.Днепропетровске /0562/ 78-01-30
78-08-30
78-16-20
78-16-30
Факс 92-02-07

Наши БАНКОВСКИЕ РЕКВИЗИТЫ. Р/С 467108/161404 в Днепропетровском филиале ТОКОБАНКА Облуправления национального банка Украины г.Днепропетровска МФО 305006.

Биржа "МЕКРУБИ" готова рассмотреть вопрос об обмене брокерскими местами с другими биржами.

Рада та правління Західно-Українського комерційного банку

Запрошує всіх громадян та офіційних представників юридичних осіб, які зробили підписку на акції Західно-Українського міжнародного банку

прийняти участь у УСТАНОВЧИХ ЗБОРАХ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА, які відбудуться 21 лютого 1992 року в приміщенні актового залу Львівського політехнічного інституту

(м. Львів, вул. Карпінського, 2/4)

Початок зборів: о п'ятнадцятій годині.

Реєстрація проводиться з 14.00 до 14.45.

Вхід до залу засідань буде здійснюватись по пред'явленні «Тимчасового посвідчення про купівлю акцій» та паспорту або іншого документа, що посвідчує особу.

Старобельский ремонтно-механический завод

принимает без договоров и нарядов в капитальный ремонт токарно-винторезные станки моделей: **1А616, 1А616П, 1М61, 1Б61, 1А62, 1К62, 1К625, 1624М, 1А625, 163, 1М63.**

Обращаться по адресу: 349600, г. Старобельск Луганской обл., ул. Розы Люксембург, 76, Телефон 2-11-79.

Администрация.

Международная благотворительная организация «Pacifica International Foundation» и Киевский технологический институт легкой промышленности

ПРОВОДЯТ С 4 ПО 9 МАРТА 1992 ГОДА В Г. КИЕВЕ АМЕРИКАНСКО-УКРАИНСКУЮ КОНФЕРЕНЦИЮ

«КУЛЬТУРА БИЗНЕСА В НЕЗАВИСИМОЙ УКРАИНЕ»

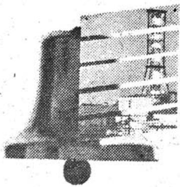
Конференция посвящена широкому кругу проблем конкретного делового сотрудничества между различными предприятиями, научными и учебными институтами двух государств в процессе становления рыночной экономики на Украине.

В конференции примут участие более 70 представителей правительственных и деловых кругов США, Канады и Великобритании в областях: бизнес и управление финансами, образование, легкая, химическая и медицинская промышленности, электроника и коммуникация, транспорт, машиностроение, экология, сфера услуг и другие. Кроме докладов ведущих специалистов будут проводиться круглые столы и брифинги для установления личных деловых контактов, которые позволят выбрать зарубежного партнера и стать участником внешнеэкономической деятельности.

Конференция будет проводиться в конференц-холле гостиницы «Русь-Интурист», оборудованном современными техническими средствами синхронного перевода. Все иностранные и иногородние участники конференции будут проживать в гостинице «Русь-Интурист». Их ждет интересная культурно-просветительная программа.

Для включения в состав участников конференции необходимо выслать письмо или факсом в Оргкомитет или предоставить при регистрации утром 4 марта заявку и финансовый документ, подтверждающий оплату оргвзноса путем перевода на расчетный счет № 001609873 Гордирекции Укрсоцбанка г. Киева, МФО 322012. Величина оргвзноса, переведенная до 28.02.1992 года, для иногороднего участника конференции (включая проживание в комфортабельном номере гостиницы) составляет 3100 рублей, для жителей г. Киева и пригорода — 1600 рублей (с питанием), 400 рублей (без питания).

АДРЕС ОРГКОМИТЕТА: 252011, Киев, ул. Немировича-Данченко, 2, КТИЛП, корпус 5, комната 5—0202.
КОНТАКТНЫЙ ТЕЛЕФОН — 290-26-75; факс: (044) 290-16-03.

Чорнобиль

ВОНИ ЩЕ НЕ ВТЕКЛИ?

Районного відділу внутрішніх справ у Брусилові не було з 1960 року. З'явився він знову після Чорнобильської трагедії. Це вона повернула місту статус райцентру. Шоправда, в колишньому будинку міліції розташований дитячий садок, і, звичайно, ніхто не вимагає його повернення.

РВВС знайшов притулок у приміщенні бібліотеки. Кімнат не вистачає, в кожній — по п'ять працівників. Перевага єдина — менше треба телефонів. А ДАІ розташувалася взагалі у вагончику.

— Усе гаразд, коли не скидати шинелі, — вважає лейтенант С. Дойничко. — Єдиний електронагрівач не гріє. Але робота є робота, і її не меншає. Адже в районі будується житло для переселенців, і сюди їде транспорт з кількох областей України. Найбільш порушень роблять водії з Одеської, Херсонської та Івано-Франківської. Вони ж випереджають інших за кількістю випадків управління автотранспортом у нетверезому стані.

За словами начальника РВВС підполковника М. Атаманчука, влітку, коли приїздять будівельники, населення району збільшується удвічі. Чисельність особового складу не змінюється. А згодом замість будівельників мають приїхати переселенці. Щоправда, будзагони Івано-Франківської, Одеської, Тернопільської та Миколаївської областей ще не почали будівництво. Лише завезли будматеріали. Але хто їх буде охороняти?

Черговий по РВВС лейтенант Г. Хом'яков вибірково знайомить з подіями на будмайданчиках. Черніевецьке МРБУ-1 на час консервації будівництва взяло сторожем В. Григорука, який був двічі засуджений за крадіжки. Коли ж зібрались відновити будівництво, виявилось чимало пропаж. В іншому місці вивезено цемент, шифер...

Є у РВВС до будівельників і «особисті претензії». За генеральним планом забудови міста передбачений Будинок права, у якому розмістяться прокуратура, суд, юридична консультація, нотаріус. А ось про будинок для РВВС чомусь забули, і його в плані забудови немає. Про нормальні умови праці в складній оперативній обстановці поки що можна тільки мріяти.

Не поліпшило становища в районі й те, що колеги з Яворівського РВВС Львівщини направили на будівництво умовно засуджених. От тільки Львівське УВС не реагує на прохання про посилення охорони порядку в місцях розташування цих «будівельників». Тож один з них і втік на вантажівці в сусідній район...

При кожному з будзагонів є працівники міліції з обласного УВС. Коли побачиш, що прикомандировані з Івано-Франківської області живуть у металевому вагончику з саморобним обігрівачем, як вони працюють, не маючи ніякого транспорту, розумієш запитання одного з будівельників:

— А вони ще не втекли?

Ні, не втекли. Бо несуть службу і чекають зміни.

Олександр НАУМОВ,
старший інспектор відділу АЕС МВС України.

«Cito!»

НА КОРОТКОМУ ПОВІДКУ

у свого видавця ходить газета «Ваше здоров'я»

Які тільки видання не побачиш нині в кіосках: є свої лоцмани і в світі великої політики, і в світі непристойних анекдотів. На кожний товар є свій покупець, тому безглуздо якогось видавця вихваляти, а якомусь дорікати. Професійний обов'язок, проте, наказує поділитися міркуваннями щодо газети, яку утримує Міністерство охорони здоров'я.

Зізнатися, зустрівши минулої зими на прилавку кіоску видання «Ваше здоров'я», я зраділа — у світі, де мало добрих лікарів і хороших ліків, воно обіцяло бути порадником для моїх співгромадян. Та минув рік, а надій газета поки що не справдила. Її сторінки рясніють гороскопами, публікаціями про медичну астрологію, нумерологію... Вони, безумовно, розважають читачів, але ними переповнені й інші видання, що шукають популярності. А ця газета, мабуть, мусить поставляти не інтригуюче чтиво, а корисне читання, називаючи найгостріші проблеми нашої охорони здоров'я, розповідаючи, що робиться для їх розв'язання, підказуючи, як вижити, поки вони існують. Коли я скажу, що таких матеріалів практично немає, то редакція образиться. Тому перегорнімо останній, січневий номер, який іде у фарватері попередніх.

Міністр охорони здоров'я розповідає про те, як налагоджується випуск нової медичної техніки. Справа ця справді велика. І честь та хвала міністру за те, що він нею особисто опікується. Але, по-перше, розповідь цю чую не вперше. А по-друге, Юрію Спіженку час згадати за свої прямі обов'язки у сфері охорони здоров'я. Техніка, навіть найдосконаліша, допомагає лише виявляти захворювання і, почасти, лікувати їх. А що робиться для їх профілактики? Медики України ні на крок не просунулися навіть у такій важливій справі, як захист населення від інкорпорації радіоактивних речовин. Але ж не може міністр не знати, що власть імущі досі користуються водою та продуктами, які спеціально завозять. Отже, є чого боятися?

Звичайно, є, і тому директор НДІ гігієни харчування в цьому ж номері газети рекомендує для виведення з організму радіонуклідів уживати в їжу горох і квасолю. І як тільки язик повертається? Адже відомо, що ці рослини інтенсивніше від інших вбирають радіонукліди з грунту. А грунт у нас відомо який... Краще б професор пояснив читачам, чому за п'ять років, що минули після катастрофи, до них не дійшли розроблені інститутом продукти-радіопротектори.

Можливо, він і пояснив би, коли б редакція поставила питання руба. Та з усього видно, що вона на короткому повідку у свого видавця. Тому розігрує із себе святу наївність, даючи читачам нескінченні поради: тим, хто страждає на діабет — їсти сир, печінку, яйця; на алкоголізм — додавати до їжі трішечки чорнильного гриба. Хворим на хронічний бронхіт — обгортатися мокрим простирадлом, а на атеросклероз — приймати всередину сік цибулі й мед. Деякі з таких порад, на мій погляд, небезпечні: як дати на відкуп малограмотним у медичному відношенні людям методику водолікування? Та вони такої біди собі заподіють... А інші взагалі сприймаються як насмішка: яка печінка, який мед, коли порожні прилавки в магазині і дорожнеча на базарі?

Проте, як видно з листів, які охоче публікує «Ваше здоров'я», читачі вдячні й за такі поради. Я не дивуюсь: адже вони не знають, як їх дурять. Як медик мушу сказати: за умов, коли «швидка» виїжджає на виклик з порожньою аптечкою, дільничний лікар на прийомі не має можливості виписати рецепт, а лікар у стаціонарі може хіба що поспівчувати родичам помираючого — дії газети «Ваше здоров'я» мало чим відрізняються від дій горезвісного Романенка в дні Чорнобильської катастрофи.

Як передплатник кількох газет та журналів, я знаю, що періодична преса нині в тяжкому стані: деякі видання виходять половинним обсягом, а деякі практично не виходять. Чула, нічим платити зарплату журналістам, і багато хто з них лишається без роботи. Звідки ж бере кошти на папір для свого дитяти й зарплату його нянькам Міністерство охорони здоров'я? З порожніх гаманців своїх пацієнтів? Який цинізм...

Олена БАЗОВА,
лікар-кардіолог.

А у вас!

ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ ТА ІНШІ

Екологічним пеклом називають Запоріжжя. Не дивно, що за останні 10 років чисельність ендокринологічних хворих тут збільшилася майже втроє. Для них відкривають диспансер на 100 ліжок. Та чи вистачить їх за умови, що хворих на цукровий діабет і з ураженням щитовидної залози тощо щороку стає більше 20 відсотків?

РАДІСТЬ ІЗ СЛЬОЗАМИ НА ОЧАХ

Завершити комплектування діагностичного центру у Дніпропетровську взялися... металурги. Техніка проста: за кордон відправляють руду та метал, а на виручену валюту закуповують апаратуру. Невже нам самим не потрібна руда? Потрібна. Але здоров'я потрібніше.

УЛЬТРАЗВУК «БАЧИТЬ» УСЕ

Нову ультразвукову діагностичну апаратуру одержали на Закарпатті. Нею тепер оснащено майже всі центральні районні лікарні. Спеціалісти, яких підготовлено в Києві, почали прийом хворих.

Фото В'ячеслава ПУШКАРЬОВА.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури
Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі
Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Засновник — Верховна Рада України.
Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:
Для довідок — 441-89-61
телефакс — 224-72-54
Відділ реклами — 441-89-44
Бухгалтерія — 441-84-00

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.
Рукописів не повертаємо.
За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.
Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955
Тираж 328605.

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311024.
1 2 3 4 5 6 7 8 9